

Vuosikertomus 2009

Sisältö

Neuvottelutoiminta	5
Tulo-, talous- ja veropolitiikka	6
Koulutuspolitiikka	8
Työelämän linjaukset	8
Työvoimapolitiikka	10
Sosiaalipolitiikka	11
Elinkeinopolitiikka	11
Opiskelijoiden edunvalvonta	12
Kansainvälinen edunvalvonta	14
Järjestötoiminta	16
Viestintä	18
Sisäinen viestintä	18
Ulkoinen viestintä	18
Tiedon hankinta ja analysointi	20
Mittarit akavaalaisten työttömyydestä ja ostovoimasta.....	20
Tutkimustiedolla tukea työelämän edunvalvontaan.....	21
Aktiivista yhteistyötä ja verkostoja.....	21
Panostusta työelämän laadun, tuottavuuden ja innovatiivisten työyhteisöjen kehittämiseen.....	21
Talous ja hallinto	22
Henkilöstö	22
Liitteet	24

Hyväksytty liittokokouksessa 26.5.2010

978-952-5628-32-6

Puheenjohtajan katsaus

Vuosi 2009 alkoi varsin synkissä merkeissä. Talouden syöksykierre, joka lähti liikkeelle Yhdysvaltojen asuntomarkkinoilta, vaikutti voimakkaasti maamme vientiteollisuuteen ja eurooppalaiseenkin pankkimaailmaan. Vientiteollisuuden pyörien pysähtyminen vaikutti erittäin voimakkaasti työllisyyteen ja verotulojen romahtaminen heijastui julkisen talouden rakenteisiin.

Ennätyksellisen korkea työttömyys kohtasi akavalaistakin kenttää. Korkeasti koulutettujen työttömyys oli jo tämän laman alla oli moninkertainen verrattuna 1990-luvun laman alun tilanteeseen. Nuorten, opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden työllistyminen oli erityisen hankalaa. Työttömien tukimuotojen varmistaminen ja työllisyyden parantaminen nousivat keskeisiksi teemoiksi Akavan toiminnassa.

Vuoden 2009 alussa työmarkkinajärjestöt laativat nopeassa aikataulussa ja vahvalla yhteistyöllä sosiaalitulo-ratkaisun. Sen tavoitteena oli muun muassa tasapainottaa taloutta työttömyysturvamenojen noustessa, turvata kasvukehitystä sekä ennen kaikkea aktivoida nopeampaan työllistymiseen. Akavalaisittain merkittävää oli, että työttömyysturvapäivärahaa korotettiin ja omaehtoinen koulutus tuli osaksi aktiivisia työvoimapalveluja.

Pääministerin esittämät eläkeiän nostoaikheet saivat palkansaajaliikkeen takajaloilleen helmikuussa 2009. Voimakkaan vastustuksen vuoksi hallitus perääntyi aikeistaan. Vaihtoehtoja kartoittamaan perustettiin kaksi merkittävää työryhmää, ns. Ahtelan työryhmä ja Rantalan työryhmä. Ahtelan työryhmä keskittyi työurien pidentämisen keinoihin, Rantalan työryhmä eläkepolitiikkaan. Määräajaksi työryhmille asetettiin 31. joulukuuta 2009, mutta työ ei valmistunut tämän aikataulun mukaisesti. Työryhmille myönnettiin loppuvuonna 2009 lisäaikaa tammikuun 2010 loppuun.

Ahtelan työryhmä kävi työurien pidentämiseksi läpi laajan kirjon erilaisia toimenpiteitä, jotka mahdollistaisivat sen, että työntekijät olisivat pi-

dempään työssä ja työmäärää saataisiin kasvatettua normaalin työrakertymän puitteissa. Ryhmä korosti työssä jaksamista, työhyvinvointia ja työkykyisyyttä parantavia toimenpiteitä. Sen sijaan eläketyöryhmässä ratkaisuehdotusten löytäminen muodostui varsin vaikeaksi – taustalla oli ennen kaikkea suhteellisen tuore ja mittava eläkeuudistus, joka otettiin käyttöön vuonna 2005. Muutostarpeiden laajuudesta ei ollut käytettävissä kaikkea ratkaisevaa tietoa, ja kehityssuunta osoitti, että malli toimii halutulla tavalla eli pidentää työssäoloaikaa. Samanaikaisesti SATA-komitea pohti sosiaaliturvan kokonaisuudistusta. Siitä siirrettiin työmarkkinaosapuolten välillä neuvoteltavaksi työttömyysturva-asiat, joista sosiaalitulossa oli sovittu.

Työehtosopimusneuvottelukierros alkoi vaivalloisesti syksyllä, kun yritelmistä huolimatta kävi ilmi, ettei Elinkeinoelämän keskusliitto EK ei ollut halukas neuvottelemaan tulopoliittisesta sopimuksesta, vaan kannatti liittokierrosta. Neuvottelukierroksesta muodostui vaikea, sillä EK pyrki sanelemaan sitä ns. palkka-ankkurimallin mukaan, jossa yhden toimialan ratkaisu olisi määrittänyt muidenkin toimialojen tavoitteen. Samassa yhteydessä se haikaili palkansaajakeskusjärjestöiltä voimakasta otetta liittokohtaisen kierroksen neuvotteluihin. Keskusjärjestöllä ei kuitenkaan voi olla tosiasiallista roolia tällaisessa

tilanteessa, vaan jokainen toimiala neuvottelee luonnollisesti omista lähtökohdistaan.

Yliopistojen asema muuttui merkittävästi yliopistolain tultua voimaan. Uusi järjestyly aiheutti monia pohdintoja – muun muassa miten vahva, perinteinen valtiosektorin toimiala onnistuu liittymään avoimen sektorin työmarkkinajärjestelmään. Lisäksi yliopistojen itsenäisyyden korostaminen ja talousasetelman muutokset ovat aiheuttaneet huolta, miten yliopistot saavat turvattua rahoituksensa, erityisesti vaikeassa taloustilanteessa. Huonoin vaihtoehto olisi yliopistojen eriarvoistuminen rahoituksen saatavuudessa, mikä heijastuisi luonnollisesti työehtoihin.

Akava kasvaa edelleen voimakkaasti, mikä on erittäin myönteistä. Jäsenjärjestöt ovat pääsääntöisesti onnistuneet kasvattamaan omaa jäsenmääräänsä. Ilmiötä selittävät suuret koulutusmäärät, mutta myös akavalaisen politiikan onnistuminen, joka on tuonut uusia jäsenjärjestöjä. Vuoden 2009 tulokkaita olivat Myynnin ja markkinoinnin ammattilaiset SMKJ, Pääallystöliitto ja Kuntien Tekniset KTK (nykyisin KTK Tekniikan Asiantuntijat ry) sekä Kirkon Nuorisotyöntekijät KNT. Lisäksi joitakin järjestöjä liittyi akavalaisten järjestöjen jäseniksi.

Akava järjestötoiminnan kehittäminen oli voimakkaasti esillä vuoden aikana. Akavalle valittiin syksyllä 2009 uudet aluetoimijat kolmivuotiskaudeksi (2010–2012). Aluetoiminta on Akavalle merkittävä toiminta-alue. Valtionhallinnon uudistus ja EU-politiikan muutokset nostavat esiin vahvan osaamisen ja vahvan vaikuttamisen tarpeen.

Akava ottaa toiminnassaan huomioon huolellisesti sekä alueellisen että valtakunnallisen tason, mutta myös Eurooppa-tason. On luonnollista, että Akava informoi linjauksistaan aktiivisesti Euroopan parlamentin suomalaisia jäseniä. Akavan on puolestaan tunnettava Lissabonin strategian tuomat muutokset.

Kun Akavan strategiarakenteen ensimmäinen kaksivuotiskausi on nyt takana, strategia on kohtuudella sisäistetty ja viety kaikille toimintaloikoille. Vielä voimakkaampi ote saadaan, kun Akavan jäsenjärjestöt lisäävät omaa strategista osaamistaan valitun mallin mukaiseksi. Mitä yhtenäisempi Akava-yhteisö, sitä vaikuttavampaa toimintaa jäsenten eduksi.

Akavan henkilöstötilanne on vahva, joskin ajat ovat erittäin työntäyteiset. Henkilöstön sitoutuneisuus, osaaminen ja ahkeruus ovat erittäin arvokas resurssi, jolla suurin osa keskusjärjestön toiminnan tuloksista voidaan saavuttaa. Vuoden 2009 lopussa toteutettiin henkilöstökysely, jonka tulokset olivat erittäin myönteiset.

Neuvottelutoiminta

Suomalaisen työelämän keskeiseksi kysymykseksi nousi vuoden 2009 aikana selviytyminen taloudellisesta taantumasta, työttömyydestä ja kestävyysvajeesta. Työmarkkinajärjestöt ja valtiolta joutuivat pohtimaan yhteistyön edellytyksiä hankalissa olosuhteissa.

Akavassa määriteltiin alkuvuodesta 2009 neuvottelutoiminnan kärkitavoitteiksi elvytys, akavalaiset verotusratkaisut, ansiosidonnaisen sosiaaliturvan kehittäminen sekä koulutus- ja työllisyyspolitiikkaan vaikuttaminen. Akava määritteli keväällä linjauksensa työurien pidentämiseksi, ja aiheesta julkaistiin *Lisää onnistuneita työvuosia* -niminen asiakirja elokuussa. Laajemmin työelämän kehittämistavoitteita koottiin syksyllä ja joulukuussa julkaistiin kattava työelämän kehittämisen tavoiteasiakirja *Turvaa ja tasapainoa työhön* -otsikolla. Marraskuussa Akava julkisti kuntalinjaukset, joiden tavoitteena oli kuntien ohjausjärjestelmien rakenteellinen uudistaminen. Lisäksi hallitusohjelmatavoitteiden valmistelu aloitettiin loppuvuonna 2009.

Alkuvuodesta työmarkkinajärjestöt solmivat ns. sosiaalitupon. Sen yhteydessä ratkaistiin ansioturvakysymykset, jotka olivat auki sosiaaliturvan uudistamista valmistellessa SATA-komiteassa. Sosiaalitupossa sovittiin myös eläkepolitiikkaan liittyvistä pitkän aikavälin asioista ja muista sosiaaliturvaan liittyvistä kysymyksistä.

Tulevaisuuden eläkeratkaisuja koskeva työ ja keskustelu leimasivat vahvasti työmarkkinavuotta 2009. Helmikuussa 2009, vain vähän sosiaalitupon solmimisen jälkeen, syttyi ns. eläkekiista maan hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen välille. Maan hallitus ohitti eläkelainsäädännön vakiintuneen neuvottelumenettelyn päättäessään yksipuolisesti nostaa vanhuuseläkeiän alarajaa 63 vuodesta 65 vuoteen. Perusteluna oli erityisesti kestävyysvaje: julkisen talouden ei voi katsoa olevan kestävällä pohjalla tulevaisuudessa, kun tulot eivät riitä kattamaan julkisen talouden rahoitustarvetta. Palkansaajajärjestöt vastustivat päätöstä voimakkaasti ja saivat taakseen kansalaisten enemmistön tuen. Myös työnantajapuoli vastusti päätöksentekotapaa, jossa ohitettiin työmarkkinajärjestöt.

Hallitus perääntyi päätöksestään ja kiista ratkesi, kun hallitus ja työmarkkinajärjestöt sopivat siitä, että järjestöt etsivät vuoden 2009 loppuun mennessä vaihtoehtoiset keinot eläkkeellesiirtymisiän nostamiseksi kolmella vuodella vuoteen 2025 mennessä. Toimenpiteitä alettiin

valmistella työelämäryhmässä (Ahtelan työryhmä) ja eläkeneuvotteluryhmässä (Rantalan työryhmä).

Akavassa valmistauduttiin toimintavuoden neuvottelukierrokseen ennakkoiden liittokierrosta, sillä Elinkeinoelämän Keskusliitto oli jo vuonna 2007 päättänyt haudata tupot. Se ei muuttanut linjaansa talouden sukellukseen takia. Palkansaajakeskusjärjestöt tunnustelivat keskitetyn ratkaisun mahdollisuuksia vuoden aikana useaan kertaan, mutta neuvotteluille ei ollut todellisia edellytyksiä. EK linjasi itsensä kiinni Teknologiateollisuuden sopimuksen 0,5 %:n palkankorotustasoon, ns. palkka-ankkuriin. Palkka-ankkuri ei kuitenkaan pitänyt ja sen ylittäviä ratkaisuja syntyi loppuvuonna 2009.

Kierroksen yhteisiksi neuvottelutavoitteiksi linjattiin sopimuskauden pituutta, palkankorotusten perusteita, paikallisen sopimisen asioita sekä laadullisia tavoitteita. Kyse ei kuitenkaan ollut varsinaisesta neuvottelujen koordinaatiosta. Palkansaajapuolella koordinaatio oli vähäistä. Keskusjärjestöjen työvaliokunnat pitivät helmikuussa 2009 yhteiseminaarin, mutta loppuvuonna ei pidetty lainkaan säännöllisiä yhteistapaamisia. Yhteiseminaarissa perustettu keskusjärjestöjen koordinaatioryhmä (puheenjohtajat ja neuvottelujohtajat) ei kokoontunut kesän jälkeen kertaakaan. Työnantajaliittojen kanssa käytiin keskustelua, jotka tyssäivät vaatimukseen palkka-ankkurin noudattamisesta alan taloustilanteeseen katsomatta.

Syksyllä 2009 jouduttiin ratkaisemaan kysymys työttömyysmenojen rahoittamisesta ja työttömyysvakuutusmaksun suuruudesta vuodelle 2011. Maksu olisi tullut moninkertaistaa, sillä työttömyys oli kivunnut korkeaksi. Työmarkkinajärjestöt ja maan hallitus saavuttivat lopulta yhteisymmärryksen, jonka mukaan maksua päätettiin korottaa vain 0,2 %:lla. Lisäksi hallitus lupautui kompensoimaan maksun nousun palkansaajille verotuksessa.

Ratkaisu oli mahdollinen, sillä valtio sitoutui osallistumaan lomautusajalta maksettavan ansiosidonnaisen työttömyysturvan rahoittamiseen vuonna 2010 peruspäivärahan rahoitusta vastaavalla osuudella. Aikaisemmin valtio ei osallistunut lainkaan lomautuskustannusten rahoittamiseen. Ratkaisu koski vain vuotta 2010. Lisäksi hallitus myönsi työttömyysvakuutusrahaston velanotolle valtion takauksen ns. suhdannepuskurin ylärajaan eli 796 miljoonaan euroon saakka sekä takasi rahoituksen rahaston menoille siltä osin, kuin suhdannepuskuri ylittyisi.

Keskusjärjestöjen työryhmä, jonka tehtävänä oli sopimus- ja työrauhajärjestelmien kehittäminen, työskenteli koko vuoden. Työ eteni hitaasti, sillä näkemyserot palkansaaja- ja työnantajakeskusjärjestöjen välillä olivat suuria. Loppuvuodesta työryhmä sai lisäaikaa loppukuväeseen 2010 saakka.

Toimintavuoden aikana käytiin keväällä erikoinen näytelmä uuden valtakunnansovittelijan valinnasta, kun Juhani Salonius jäi eläkkeelle. Yhteisenä näkemyksenä oli, että sovittelija tulee palkansaajapuolelta. Akava asetti omaksi ehdokkaakseen johtaja Markku Lemmetyn. Ehdokkaita asetettiin myös muualta, mutta yksi toisensa jälkeen kärkiehdokkaat Lemmettyä lukuun ottamatta peruuttivat hakemuksiaan. Valintaa käsiteltiin laajasti ja värikkäästi tiedotusvälineissä. Lopputuloksena oli, että valtakunnansovittelijaksi valittiin pitkäaikainen 1. piirisovittelija ja valtakunnansovittelijan varamies Esa Lonka. Sovittelutoimintaa koskevat lainsäädäntöuudistukset astuivat voimaan heinäkuun alusta, jolloin piirisovittelijajärjestelmästä luovuttiin ja tilalle tulivat sovittelijat.

Tulo-, talous- ja veropolitiikka

Maailmantalouden kriisin arvioidaan saavuttaneen pohjansa kesällä 2009. Useimpien arvioiden mukaan toipuminen on kuitenkin varsin hidasta, ja orastavan kasvun tiellä on myös lukuisia riskejä.

Kriisi on vaikuttanut rajusti Suomeen. Bruttokansantuotteen arvioidaan laskeneen vuonna 2009 noin 7,5 % edellisvuodesta. Näin se palasi suunnilleen vuoden 2005 tasolle. Pääsyy pudotukseen on Suomen vientikysynnän romahdus. Nykyisten arvioiden mukaan kriisin pohja on ohitettu myös Suomessa.

Kriisin seurauksena työttömyysaste nousi vuonna 2009 vajaat 2 prosenttiyksikköä 8,2 prosenttiin. Työssä olevien palkansaajien ostovoima nousi vuonna 2009 edellisestä vuodesta lähes 5,5 % aiemmin sovittujen palkankorotusten, veronkevennysten ja nollainflaation yhteisvaikutuksesta. Akavalaiosten palkansaajien ostovoimakehityksen arvioidaan olleen samaa tasoa. Heikentynyt työllisyystilanne laski kaikkien palkansaajien ostovoiman 1,5 %:iin vuonna 2009.

Julkisen sektorin rahoitus on oleellisesti heikentynyt kriisin seurauksena. Kuntasektori tasapainottaa taloutaan valtion tukitoimilla, kunnallisverojen korotuksilla ja säästöillä. Kuntien velanottomahdollisuudet ovat huomattavasti heikommat kuin valtion. Vaikka Suomen julkisen sektorin velka pysynee lähivuosina kohtuullisena suhteessa kansantuloon, yleisesti on arvioitu, että väestön ikääntymisen vuoksi julkisen sektorin rahoitus ei ole kestävällä pohjalla ilman korjaustoimia. Julkisten palvelujen ylläpitäminen nykyisessä laajuudessa ilman kokonaisveroasteen korottamista on mahdollista pidemmän päälle ainoastaan kohtuullisen talouskasvun ja hyvin korkean työllisyyden oloissa. Työurien merkittävä piteneminen edesauttaa julkisen sektorin rahoitusaseman parantumisen lisäksi myös korkean työllisyysasteen saavuttamista.

Akavan keskeisin talouspoliittinen viesti on ollut, että työurien pidentäminen ja työllisyysasteen nostaminen ovat ainoa kestävä ratkaisu julkisen rahoituksen riittävyyden turvaamiseksi. Täydentäviä keinoja voivat olla verotuksen painopisteen siirtäminen välilliseen verotukseen sekä julkisten palvelujen tuloksellisuuden parantaminen kehittämällä palvelurakenteita ja palveluprosesseja. Olemassa olevien julkisten palvelujen vähimmäislaatu ja -taso on määriteltävä sitovasti. Tulevaisuudessa uusien palveluvelvoitteiden säätämistä pitää harkita huomattavasti nykyistä tarkemmin.

Akava pitää kiinni pitkän aikavälin verotustavoitteistaan: Suomen ansiotuloverotus tulee saada vanhojen EU-maiden tasolle kaikissa tuloluokissa sekä ansiotuloista maksettava korkein rajaveroaste tulee rajata 50 prosenttiin.

Taantumana aikana Akavan keskeisin talouspoliittinen linjaus on ollut, että voimakkaasti elvyttävällä finanssi-politiikalla ja aktiivisella työvoimapolitiikalla tulee estää pysyvää työelämästä syrjäytymistä, jota tapahtui 90-luvun alun lamassa. Palkansaajien ostovoimaa vahvistava veropolitiikka on hyvin suotavaa, koska vakaa kotimainen kysyntä voi pehmentää vientiteollisuuden ongelmien leviämistä koko kansantalouteen. Julkisten tutkimus- ja kehityspanostusten lisääminen on investointi, jolla parannetaan kansantalouden kasvupotentiaalia. Samalla se on erinomainen keino korkeasti koulutettujen työttömyyden torjumiseksi.

Keskeiset ennusteluvut

	2008*	2007	2008*	2009**	2010**	2011**
	mrd. euroa	määrän muutos, prosenttia				
Bruttokansantuote markkinahintaan	185	4,2	1,0	-7,6	0,7	2,4
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	79	6,5	7,0	-22,5	3,7	4,4
Kokonaistarjonta	264	4,9	2,8	-12,1	1,4	2,9
Tavaroiden ja palvelujen vienti	87	8,1	7,3	-25,7	5,0	5,6
Kulutus	137	2,5	1,9	-1,1	0,9	1,9
yksityinen	96	3,3	1,9	-2,2	1,2	2,5
julkisen	41	0,8	2,0	1,2	0,2	0,5
Investoinnit	38	8,7	0,3	-12,0	-4,6	1,8
yksityiset	33	9,0	0,4	-13,9	-4,8	2,2
julkiset	5	6,8	-0,3	1,6	-3,4	-0,2
Kokonaiskysyntä	264	4,9	2,8	-12,1	1,4	2,9
kotimainen kysyntä	178	3,3	0,6	-5,4	0,1	1,9

	2007	2008*	2009**	2010**	2011**
Palvelut, määrän muutos, %	2,4	1,4	-3,6	0,3	1,5
Koko teollisuus, määrän muutos, %	8,6	0,1	-19,5	3,0	5,0
Työn tuottavuus, muutos, %	2,5	-0,4	-1,6	3,0	2,0
Työllisyysaste, %	69,9	70,6	68,3	66,2	66,6
Työttömyysaste, %	6,9	6,4	8,5	10,5	9,6
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	2,5	4,1	0,0	1,2	1,5
Ansiotasoindeksi, muutos, %	3,4	5,5	4,0	3,0	2,2
Vaihtotase, mrd. euroa	7,3	4,8	1,3	2,1	2,6
Vaihtotase, % BKT:sta	4,0	2,6	0,8	1,2	1,4
Lyhyet korot (Euribor 3 kk), %	4,3	4,8	1,3	1,5	2,5
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	4,3	4,3	3,7	3,7	4,0
Julkisyhteisöjen menot, % BKT:sta	47,3	49,0	55,3	56,2	56,4
Veroaste, % BKT:sta	42,9	43,0	42,7	42,2	43,1
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, % BKT:sta	5,2	4,4	-2,2	-3,6	-3,0
Valtion rahoitusjäämä, % BKT:sta	2,1	0,9	-4,5	-5,8	-5,2
Julkisyhteisöjen bruttovelka (EMU), % BKT:sta	35,2	34,2	41,8	48,3	52,2
Valtionvelka, % BKT:sta	31,2	29,4	37,2	43,9	48,3

Lähde: VM/Suhdannekatso 3/2009

Koulutuspolitiikka

Yliopistolaki sai lopullisen muotonsa

Yliopistojen irrottaminen tilivirastokytkenästä ja uuden yliopistolainsäädännön hyväksyminen olivat vuoden 2009 keskeisimpiä koulutuspoliittisia keskustelunaiheita. Akavan mielestä yliopistolakiesitys oli muutoksineen ja puutteineenkin oikeasuuntainen. Oikeudellisen aseman uudistaminen lisää yliopistojen autonomiaa ja mahdollistaa itsenäisemmän toiminnan sekä päätöksenteon, mikä nähtiin välttämättömänä yliopistojen laadun ja kansainvälisen kilpailukyvyyn turvaamiseksi.

Yliopistojen hallinnon uudistus edellytti toimintakulttuurin muutosta, joka nähtiin yleisesti uudistuksen tärkeimpänä seikkana kautta koko yliopistoyhteisön. Olennaista Akavan mielestä on, että yliopisto tiedeyhteisönä voi keskittyä korkeatasoiseen opetukseen ja laadukkaan tutkimuksen tekemiseen. Akava oli huolissaan riittämättömistä ylimenokauden resursseista muutoksen toteuttamiseen.

Akava ajoi voimakkaasti aikuiskoulutuksen kirjaamista yliopistojen perustehtäväksi. Lakiesitykseen lisättiin kohta, jonka mukaan yliopistojen tulee huomioida kaikessa toiminnassaan elinikäinen oppiminen. Aikuiskoulutuksen rahoituksen vääristyneestä asemasta yliopistojen osalta kannettiin huolta, mihin asiaan pyrittiin hakemaan parannusta myös ammatillisesti suuntautuneen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistuksen kautta. Lisäksi koulutuksen laatua ja koulutustasoa vastaavaa työllistymistä haluttiin painottaa korkeakoulujen tuloksellisuuden kriteereissä.

Aikuiskoulutus uudistus eteni – aikuiskoulutustukeen roima parannus

Ammatillisesti suuntautuneen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistus (AKKU) päättyi väliraporttivaiheeseen maaliskuussa 2009. Väliraportissa linjattiin parin aiemman vuoden aikana tehtyä työtä ja tehtiin hankkeen merkittävimmät toimenpide-ehdotukset. AKKU-hanke esitti korkeakouluihin luotavaksi uudentyyppejä, 1–1,5 vuoden opintokokonaisuuksia, jotka nimettiin erityis-pätevyyksiksi. Niillä pyritään yhtäältä parantamaan työvoiman osaamistasoa ja toisaalta tarjoamaan väylä korkeakoulutasoisiin lisä- ja täydennyskoulutusopintoihin.

Erityispätevyysopintojen suorittamiseksi luotiin oppisopimustyyppinen täydennyskoulutusmalli. Akavan mielestä nämä uudistukset olivat tärkeitä lisäyksiä korkeasti koulutettujen täydennyskoulutustarpeisiin. Lisäksi Akava piti kannatettavana työssä oppimisen yhdistämistä yliopistojen järjestämään koulutukseen. Samalla kuitenkin todettiin, ettei oppisopimustyyppisellä täydennyskoulutuksella voida ratkaista omaehtoisen täydennyskoulutuksen riittämättömyyttä ja kallista hintaa.

Toinen konkreettinen korkeakoulutettuja koskeva osio AKKU-hankkeen tuloksissa oli aikuisten opiskelun tukimuotojen uudistaminen. Työttömien omaehtoista koulutukseen pääsyä helpotettiin 1.1.2010 voimaantulleella lainsäädännöllä, jonka mukaan esimerkiksi keskeneräiset korkeakouluopinnot on jatkossa mahdollista suorittaa loppuun työttömyysturvalla helpommin kuin aiemmin. Myös muihin korkeakouluopintoihin hakeutuminen osana työllistymissuunnitelmaa onnistuu aiempaa paremmin.

Aikuiskoulutustuen uudistus on kuitenkin edellistäkin keskeisempi osa AKKU-uudistusta erityisesti akavalaisen kannalta. Aikuiskoulutustuen rajua tulotason mukaista leikkuria ja tuen hankalia määräytymisehtoja, joita Akava on pitkään kritisoinut, muutettiin siten, että tuen määrä nousee ansiopäivärahan tasolle ja tukeen oikeuttava työhistoria määritellään kiinteästi 8 vuodeksi (1.7.2010 alkaen). Tällä työhistorialla aikuiskoulutustukea voi saada työuran aikana enimmillään 18 kuukauden ajan. Tukitason nousu on keskimääräisen akavalaisen palkkatasolla useita kymmeniä prosentteja. Järjestelmän selkeämpi muoto ohjannee jatkossa tuen piiriin entistä suuremman joukon akavalaisia aikuiskoulutukseen osallistujia.

Uudistusta on aiemmin yritetty aikaansaada useamman tupon yhteydessä, mutta tuloksetta. Tälläkin kertaa läpimeno vaati laajaa vaikuttamistyötä aina syksyn 2009 budjettiriiheen saakka, vaikka uudistukseen olivat sitoutuneet työmarkkinajärjestöjen lisäksi myös opetusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö AKKU-hankkeen yhteydessä.

Työelämän linjaukset

Yhdenvertaisuustoimikunta, joka toimi oikeusministeriön johdolla yhdenvertaisuuslainsäädännön uudistamiseksi, sai työnsä päätökseen. Työelämän osalta valmistelu eriytettiin työ- ja elinkeinoministeriön johdolla toimivaan työelämäjaostoon. Toimikunnan tavoitteena oli saattaa yhdenvertaisuutta koskeva kansallinen lainsäädäntö vastaamaan EU-lainsäädännön vaatimuksia. Työryhmä luovutti loppuraporttinsa oikeusministeri Tuija Braxille joulukuussa. Toimikunnan työ jäi suurelta osin erimieliseksi, eikä uudistustyön jatkamisesta ole sovittu. Akava oli jäsenenä sekä oikeusministeriön johdolla toimivassa toimikunnassa että työ- ja elinkeinoministeriön johdolla toimivassa työelämäjaostossa.

Akava osallistui aktiivisesti hallituksen samapalkkaisuusohjelman toteuttamiseen. Vanhempainvapaatyöryhmä aloitti toimintansa vuonna 2009. Sen tavoitteena on selvittää mahdollisuuksia kehittää vanhempainvapaajärjestelmää.

Häirintää ja väkivaltaa koskevan EU-tason puitesopimuksen kansallista toimeenpanoa jatkettiin toimintavuonna. Toimintavuonna on suunniteltu yhteistyössä Työturvallisuuskeskuksen kanssa kampanjaa häirinnän ja väkivallan kitkemiseksi työpaikoilta. Toimeenpanotyö jatkuu ja Akava osallistuu aktiivisesti siihen.

Työsuojelua koskeva aineellinen lainsäädäntö on vastikään uudistettu. Toimintavuonna valmistui sosiaali- ja terveysministeriön johdolla toimineen kosteusvaurio-työryhmän loppuraportti. Sen tavoitteena oli selvittää kosteusvauriomikrobien aiheuttamien terveysongelmien hallitsemista mm. työsuojelun keinoin. Työryhmä totesi, ettei tämän hetken tutkimustiedon perusteella ole edellytyksiä asettaa raja-arvoja kosteusvauriomikrobeille. Sen sijaan työryhmä ehdotti monia hyviä toimenpiteitä kosteusvaurioiden torjumiseksi. Lisäksi työryhmä esitti työsuojeluviranomaisten valvontaohjeen uudistamista työpaikkojen kosteusvaurio-ongelmien hallitsemiseksi.

Työturvallisuussäännöksiä valmisteleavan neuvottelukunnan asettama väkivaltajaosto sai työnsä päätökseen. Akava oli jäsenenä jaostossa. Loppuraporttia ei kuitenkaan julkaistu sosiaali- ja terveysministeriön julkaisusarjassa. Työryhmässä ei saavutettu yksimielisyyttä lainsäädännön täsmäntämisestä siltä osin, että työnantajan velvollisuuk-

sia olisi lailla täsmennetty tilanteissa, joissa on olemassa ilmeinen väkivallan uhka. Yksimielisyys saavutettiin kuitenkin voimassa olevan lainsäädännön soveltamisen tehostamisesta, työsuojeluvälvönnön kehittämisestä yhtenäistämällä valvontakäytäntöä uudella valvontaohjeella ja koulutuskierroksella, jonka jälkeen lainsäädännön uudistamistarpeet arvioitaisiin uudelleen.

Akava uudisti työelämän tavoitteensa ”Turvaa ja tasapainoa työhön”-asiakirjalla. Tavoitteiden määrittely ja kommentointi tehtiin vuoden 2009 syksyllä. Asiakirja julkaistiin vuoden 2010 alussa.

Henkilöstön edustajien asemaa, työpaikkojen yhteistoimintaa ja paikallista sopimustoimintaa kehitettiin henkilöstörahasolain kokonaisuudistuksessa. Henkilöstörahasolain perustamisessa ja palkkiojärjestelmien luomisessa korostuu eri henkilöstöryhmien tasavertainen oikeus osallistua päätöksentekoon.

Työ- ja elinkeinoministeriön alainen kolmikantainen ryhmä selvitti työvoiman käyttötapoja koskevaa lainsäädäntöä, mutta lakimuutoksia ei valmisteltu. Omaishoitajien hoitovapaoikeus on edelleen kolmikantaisessa valmistelussa, mutta yhteisymmärrystä ei saavutettu.

Työriitojen sovittelujärjestelmää uudistettiin vastaamaan paremmin vallitsevaa työmarkkinakäytäntöä.

Tekijänoikeuslain muutosta valmisteltiin kolmikantain ulkopuolella, vaikka laki on työläinsäädännön ydinaluetta. Tekijänoikeuslain työsuhdeolettama saatiin loppuvuodesta torjuttua. Hankkeessa merkittävää oli tekijänoikeusjärjestöjen ja palkansaajaliittojen keskusjärjestörajat ylittävä yhteistyö.

Työaikadirektiiviä yritettiin jälleen uudistaa, mutta Euroopan parlamentin ja ministerineuvoston välille ei onnistuttu sovitteluun ratkaisua.

Työvoimapolitiikka

Vuoden 2009 aikana akavalaisten työttömien lukumäärä kohosi kaikkien aikojen ennätyslukemiin. Työttömänä on enemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita kuin koskaan aikaisemmin. Voimakkaimmin työttömyys lisääntyi taloudellis-teknillisillä aloilla, joita kansainvälinen talouskriisi kouraisi ensimmäisenä. Nuorten ja vastavalmistuneiden työttömyys kasvoi kaikilla koulutusasteilla enemmän kuin vanhemmissa ikäryhmissä.

Vuoden aikana saatiin valmiiksi esitykset julkisen työvoimapalvelulain ja työttömyysturvain muutoksista. Akava oli mukana valmistelussa alusta loppuun saakka ja jatkaa uudistuksen toimeenpanon seurantaan vastakin. Merkittävimpana uudistuksena voidaan pitää työttömyysturvalla tuettavan omaehtoisen koulutuksen nostamista perinteisen työvoimakoulutuksen rinnalle. Tämä tarjoaa myös korkeasti koulutetuille aiempaa paremman väylän opiskeluun työttömyysjakson aikana – esimerkiksi keskenjääneiden korkeakouluopintojen loppuunsaattamiseen. Työvoimapalvelulain uudistuksesta siirrettiin osa toteutettavaksi vasta vuoden 2010 alkupuolella.

Alkuvuonna Akavan toimijat toivat esille joidenkin työ- ja elinkeinotoimistojen puutteellisen osaamisen korkeasti koulutettujen palvelemissa. Ministeriö vastasi perusta-

malla pienen työryhmän suunnittelemaan palveluosaimisen parantamista. Akava oli yhden jäsenliittonsa ohella edustettuna ryhmässä, jonka tuloksia nähdään vuoden 2010 aikana.

Akava pääsi tuomaan esille koulutustarpeen ennakointiin liittyviä tavoitteita useissa työ- ja elinkeinoministeriön järjestämissä tilaisuuksissa. Akavan näkemykset on otettu varsin hyvin huomioon määrällisen ennakointijärjestelmän uudistustyössä.

Akava osallistui eri työryhmissä Suomen työmarkkinoiden joustoturvamallin kehittämiseen, jota tehdään työ- ja elinkeinoministeriön johdolla.

Akava osallistui työvoiman maahanmuuton toimenpideohjelman valmisteluun työryhmän jäsenenä. Tavoitteena oli parantaa ulkomaisen työvoiman käytön valvontaa varsinkin siinä tapauksessa, että saatavuusharkinta poistetaan. Taloustilanteen nopea muuttuminen kesken valmistelun kuitenkin vaikutti myös toimenpideohjelman sisältöön, työntekijöiden lupauudistus jätettiin pöydälle eikä saatavuusharkinnan käyttöä lopetettu. Työ jatkuu toimenpideohjelman käytäntöönpanon merkeissä.

Akava alkoi vuoden alusta julkaista joka toinen kuukausi tilastoihin perustuvaa akavalaista työttömyyskatsausta. Katsauksessa kuvaillaan keskeisiä seikkoja korkeasti koulutettujen työttömyystilanteesta ja esitetään työttömyydestä myös pidemmän aikavälin rakenteellisia ilmiöitä. Media on ottanut katsauksen myönteisesti vastaan.

Työ- ja elinkeinotoimistojen yhteyteen perustetut TE-toimikunnat aloittivat toimintansa vuoden alussa. Toimikunnat nimetään kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja niissä on erittäin kattava akavalainen edustus. Toimikuntien tehtävinä ovat mm. paikallisten työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen, muutostilanteisiin varautuminen ja yhteistyön lisääminen paikallisten toimijoiden kesken. Akava järjesti vuoden aikana eri puolilla maata koulutustilaisuuksia toimikuntien akavalaisille jäsenille. Toimikuntien työn käynnistymistä seurataan tiiviisti ja mielenkiinnolla.

Sosiaalipolitiikka

SATA-komitea

Sosiaaliturvaa uudistanut SATA-komitea päätti työnsä toimintavuoden lopussa. Tärkeät ansioturva koskevat ratkaisut tehtiin tammikuun lopussa ns. sosiaaliturvan elementeistä. Sopimus oli pääosin Akavalle myönteinen: muun muassa vuorotteluvapaa vakinaistettiin ja työttömyysturvaan tehtiin sekä rakenteellisia että tasoa koskevia parannuksia. Työeläkemaksun tasaisesta kehityksestä sovittiin vuosille 2011–2014. Heikennyksinä sosiaaliturvaan voidaan pitää osa-aikaeläkkeen ikärajan nostoa 60 vuoteen vuonna 1953 ja sen jälkeen syntyneille sekä ns. työttömyysputken alaikärajan nostoa vuodelta 1955 ja sen jälkeen syntyneille.

Komitea päätyi esittämään useita parannuksia perusturvaetuuksien tasoon. Kustannuksiltaan kallein esitys on takuueläkkeen toteuttaminen maaliskuun alusta 2011. Takuueläke olisi täysimääräisenä 685 euroa kuukaudesta ja sen kustannukset vuositasolla noin 120 miljoonaa euroa.

Muiden kustannuksia aiheuttavien parannusten toteutamisajataulu sopeutetaan taloudelliseen tilanteeseen. Asumistukijärjestelmää selkeytetään siirtymällä nykyisestä varsin monimutkaisesta asumistuen määräytymismallista ns. kokonaisvuokramalliin, jossa tuen määrään vaikuttaa vain perheen koko ja asuinkunta. Muutoin sosiaaliturvalainsäädäntö ei komitean työn tuloksena juurikaan selkiinny.

Kannustinloukkujen poistaminen osoittautui myös varsin hankalaksi tehtäväksi, kun tarkasteltiin etuuksien, verotuksen ja etuuksien maksamiseen liittyvän byrokratian kokonaisuutta. Komitean esitykset perusturvan varassa olevien työhön kannustamiseksi jäivät laihoiksi.

Eläkelainsäädäntö

Toimintavuoden maaliskuussa hallitus ja työmarkkinajärjestöt sopivat hallituksen aloitteesta siitä, että työmarkkinajärjestöt pyrkivät kolmikantaisissa työryhmissä valmistelemaan linjaukset, joiden perusteella 25-vuoti-

aan eläkkeellesiirtymisiänodotteen voi uskottavasti katsoa nousevan kolmella vuodella nykyisestä 59,4 vuodesta vuoteen 2025 mennessä. Työtä tehtiin kahdessa työryhmässä, joista eläkeneuvotteluryhmä pyrki löytämään keinot odotettavissa olevan eläköitymisiän nostolle lähinnä eläkelainsäädännön muuttamisella ja toinen työryhmä pyrki samaan tavoitteeseen työelämää kehittämällä.

Eläkeneuvotteluryhmä työskenteli tiiviisti, mutta ei saanut työtään valmiiksi määräaikaan, vuoden loppuun, mennessä. Ryhmälle myönnettiin lisäaikaa tammikuun 2010 loppuun. Huolimatta intensiivisistä neuvotteluista sopimukseen tarvittavista keinoista ei päästy.

Toimintavuonna tarkastelussa olivat myös työeläkeyhtiöiden kilpailuun ja vakavaraisuuteen liittyvät kysymykset. Tämä työ jatkuu edelleen erillisissä työryhmissä.

Tapaturmavakuutuslainsäädännön kokonaisuudistus alkoi

Tapaturmavakuutuslainsäädännön kokonaisuudistus käynnistyi epävirallisena työryhmänä lähes vuoden tauon jälkeen. Työryhmän tulisi saattaa työnsä päätökseen vuoden 2011 loppuun mennessä. Hallituksen esitys tapaturma- ja ammattitautilainsäädännön uudistamisesta on tarkoitus eduskunnalle antaa kevätistuntokaudella 2013 ja lait tulisivat voimaan 1.1.2014. Akava on jäsenenä työryhmässä.

Elinkeinopolitiikka

Akavalaisen elinkeinopolitiikan painopiste vuoden 2009 aikana oli elvytys-, yrittäjäys-, ja energiapolitiikassa. Akavassa on yli 20 000 ammatinharjoittajaa ja yrittäjää. Suuri osa toimii yksinyrittäjinä ja kaksi kolmasosaa toimii sosiaali- ja terveystalalla.

Ammatinharjoittajien ja yrittäjien määrä akavalaisissa liitoissa on kasvanut jatkuvasti. On todennäköistä että kasvu jatkuu. Tämä on otettu huomioon myös Akavayhteisön ulkopuolella ja Akava on päässyt melko hyvin mukaan ammatinharjoittajia ja yrittäjiä koskevaan lainsäädäntövalmisteluun.

Akavalle on päätetty perustaa yrittäjyyspalkinto, jonka tavoitteena on tuoda esille, että yrittäjyydellä on suuri merkitys akavalaisille. Lisäksi palkinnon avulla kiinnitetään huomiota siihen, että Akava toimii korkeasti koulutettujen yrittäjien ja ammatinharjoittajien edunvalvojana. Palkinnon tavoitteena on tuoda julkisuuteen akavalaisen korkeasti koulutetun yrittäjyyden merkitys suomalaiselle yhteiskunnalle, Suomen talouskasvulle ja hyvinvoinnille.

Edunvalvonnassa on seurattu valtioneuvoston elvytystoimia lähinnä infra- ja rakennusaloilla. Valtioneuvosto päätti vuoden mittaan aloittaa monta mittavaa rakennushanketta. Akava on ottanut aktiivisesti kantaa muun muassa hankintalainsäädännön kehittämiseen.

Ilmastopolitiikassa kansainvälinen keskustelu huipentui Kööpenhaminan ilmastokonferenssiin joulukuussa. Ennen kokousta Akava ja Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö EAY tukivat EU-komission tavoitetta laajasta ja sitovasta ilmastopimuksesta. Sellaista ei kuitenkaan saavutettu, mikä oli paha pettymys Euroopan teollisuus-työntekijöille.

Energiapolitiikassa keskustelu kilpistyi ydinvoimaan, sillä kolme yhtiötä on jättänyt periaatepäätöshakemuksen ydinvoiman lisärakentamisesta. Akava päätti olla ottamatta yksityiskohtaisesti kantaa minkään hakemuksen puolesta, vaan antoi lausunnon ydinvoiman lisärakentamisesta periaatteellisella tasolla. Akavan mukaan sähkön- tuotannon omavaraisuuden nostaminen on energiapolitiikan tärkeimpiä tavoitteita.

Ammatinharjoittajien ja yrittäjien jaosto hyväksyi joulukuussa veropoliittisen kannanoton. Kannanotossa toivottiin ansiotuloverojen alentamista ja verokäytäntöjen helpottamista. Jaoston vuonna 2008 antama sosiaalipoliittinen kannanotto sai hyvin vastakaikua. STM:n virkamiestyöryhmän raportissa syyskuussa 2009 vastattiin useimpiin ammatinharjoittajien ja yrittäjien jaoston AYJ:n esille nostamiin ongelmiin.

Akava järjesti toukokuussa juuri ennen EU-vaaleja elinkeinopoliittisen seminaarin, joka käsitteli tutkimusta ja kehitystä EU:ssa. Vuoden yrittäjäseminaarin teemana oli kasvuyrittäjyyden ja akateemisen yrittäjyyden edistäminen.

Akava osallistui Perheyrittäjien liiton ja palkansaajajärjestöjen foorumiin. Yhteinen kannanotto valmistui ke-

väällä. Akava oli myös mukana Eettisen Foorumin 2009 järjestämisessä. Tapahtumaa isännöi arkkipiispa Jukka Paarma.

Akavan elinkeinopoliittisessa edunvalvonnassa painopiste on ollut niissä kymmenissä kolmikantatyöryhmissä, joissa Akavalla on ollut edustus. Työryhmähankkeet ovat liittyneet muun muassa aluepolitiikkaan, yrittäjyystoiminnan byrokratian ja kilpailusteiden vähentämiseen, energiatehokkuuteen sekä EU:n yrittäjyys- ja kilpailukyypolitiikkaan.

Opiskelijoiden edunvalvonta

Työurien pidentämistä koskevat kysymykset olivat merkittävässä asemassa korkeakouluopiskelijoiden edunvalvonnassa. Akavan opiskelijatoiminta kutsui kevästä 2009 lähtien Suomen suurimpia opiskelijajärjestöjä kokoon ns. Kreisiryhmään pohtimaan opiskelijajärjestöjen yhteisiä linjauksia työurien pidentämisen menetelmissä. Yhteiset suuntaviivat työurien pidentämisestä saatiin valmiiksi vuoden 2009 viimeisessä Kreisiryhmän kokouksessa. Akavalaiset opiskelijat tekivät opintotuki uudistuksen tiimoilta aktiivisesti yhteistyötä Suomen Ylioppilaskuntien Liiton SYL:n, Suomen Lukiolaisten Liiton SLL:n ja Suomen ammattikorkeakouluopiskelijakuntien liitto SAMOKin kanssa.

Akavan opiskelijavaltuuskunta AOVA järjesti helmikuussa 2009 perhevapaaseminaarin yhteistyössä SYL:n ja Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan HYY:n kanssa. Seminaarissa korostettiin, että perhevapaaudistuksella voidaan ottaa askel kohti työelämän ja perheen tasa-arvoa. Seminaarin yhteydessä julkaistiin yhteinen kannanotto perhevapaaudistukseen, jossa toivottiin erityisesti perhevapaan muuttuvan tasa-arvoisemmaksi äidin ja isän välillä. Akavan opiskelijavaltuuskunta otti kevään 2009 aikana kantaa myös EU-parlamenttivaalien äänestysaktiivisuudesta ja kannusti nuoria äänestämään.

Nuorisotyöttömyys, joka paheni taantuman seurauksena jyrkästi, oli esillä AOVA:n edunvalvontatyössä syksyllä 2009. AOVA valmisteli alkusyksyn seminaarissaan suunnitelmia vuoden 2010 kesätyötilanteen kohentamiseksi. Syksyllä 2009 aloitettiin yhteistyö EK:n kanssa sen selvittämiseksi, miten yrityksille voidaan välittää viestiä

kesätyöntekijöiden palkkaamisen tärkeydestä. Kesätyöntekijöiden ja harjoittelijoiden palkkaamisen tärkeyttä pidettiin syksyn aikana esillä Akavan ulkopuolisissa työryhmissä ja annetuissa haastatteluissa.

Opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden työelämätietoutta pyrittiin kohentamaan Harjoittelumanifesti- että Akava Camp -korkeakoulukiertueilla. Akava Camp kiersi syksyllä Suomea kolmatta kertaa ja Harjoittelumanifesti -kiertue keväällä toista kertaa. Kiertueet kiersivät korkeakouluja yhteensä lähes 50 päivän ajan.

Akavalaiset liitot ovat pitäneet tärkeänä, että kiertue tapahtumia järjestetään keväälläkin. Harjoittelumanifesti ei vastannut kaikkien liittojen toiveita, joten ryhmä akavalaisien liittojen opiskelijatoimijoita kehitti Akavan kevätkiertueen konseptia syksyn aikana. Kiertueen suunnittelusta vastasi Työn tuloksena syntyi korkeakoulukiertue-konsepti, jonka teemana on ”Opiskelijan työelämätalkoot”. Kiertueen teemalla pyritään haastamaan opiskelijat, järjestöt, yritykset ja valtio mukaan tekemään opiskelijan työelämästä parempi. Akava Camp -kiertueen ja Opiskelijan työelämätalkoiden ulkoasuja yhtenäistettiin siten, että kiertueet tunnistetaan korkeakouluissa saman organisaation järjestämiksi.

Akava Camp -korkeakoulukiertue järjestettiin syksyllä 2009 ensimmäistä kertaa ilman ohjelmatoimistoa. Kiertueen yhteistyökumppaneina toimivat If vahinkovakuutus ja Työeläkevakuuttajat TELA. Akava Camp välitti opiskelijoille tietoa työelämästä, akavalaisista liitoista sekä järjestäytymisen merkityksestä 15 eri paikkakunnalla.

Suomen paras kesätyönantaja -kilpailu järjestettiin toista kertaa, ja vuoden 2009 voittajaksi valittiin Helsingin kaupungin Itäisen perhekeskuksen yksikkö. Valinnan teki Akavan opiskelijavaltuuskunta AOVA yhdessä työministeri Anni Sinnemäen kanssa korkeakouluopiskelijoiden ja kesätyönantajien tekemien ehdotusten pohjalta.

Akavan opiskelijatoiminta aktivoitui kansainvälisessä toiminnassa vuonna 2009. Akava osallistui Eurocadresin Start Pro -verkoston ”Intrapreneurship and Innovation” -projektin valmisteluun ja toteuttamiseen muiden pohjoismaisten opiskelijatoimijoiden rinnalla. Projektin tiimoilta järjestettiin kaksipäiväinen seminaari syyskuussa.

Akava, STTK ja SAK tempaisivat 7.10. Kunnan työn teemapäivänä (World Day for Decent Work) yhteisellä Operaatio Ville -tapahtumalla. Akavan opiskelijatoiminnalla oli vuonna 2009 edustus ETUC Youthissa, Eurocadresin Start Prossa ja pohjoismaisessa NordVision-verkostossa.

Akavan opiskelijavaltuuskunta AOVA valitsi syksyllä uudet opiskelijaedustajat Akavan aluetoimikuntiin. Aluetoimikuntien opiskelijaedustajien vastuu kasvoi, sillä heistä tuli aluetoimikuntien varsinaisia jäseniä. Tämä vahvisti opiskelijoiden asemaa Akava-yhteisössä.

Tietoa työelämästä

Akava jäsenliittoineen esittäytyy Akava Camp-kiertueen tapahtumissa opiskelupaikkakunnilla eri puolilla maata syksyn aikana.

Tiedot kiertueesta ja sen aikataulusta osoitteesta www.akavacamp.fi

Tule mukaan! **AKAVA**

Yhteistyökumppanina: **if...**

Kansainvälinen edunvalvonta

Akava päätti uusista EU-tavoitteistaan ja julkaisi ne asiakirjassa ”Osaajien Eurooppa”. Niiden mukaan Akava vaatii EU:lta toimenpiteitä työelämän laadun kohottamiseksi, eurooppalaisen osaamistason nostamiseksi, uusien viherkaulustyöpaikkojen synnyttämiseksi ja talouden saamiseksi kestäväälle kasvu-uralle. Tavoiteasiakirja on tehty suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä.

EU-direktiivejä

Euroopan unionin työaikadirektiivin tarkistaminen oli ratkaisevissa vaiheissa vuonna 2009. Euroopan parlamentti pitkälti hylkäsi jäsenmaiden työministeriöiden neuvoston kannan tästä direktiivistä. Akava ja muut palkansaajajärjestöt tukivat parlamentin näkemyksiä muun muassa päivystyskysymyksistä, viikoittaisen työajan pituudesta ja ylempien toimihenkilöiden työaikaosuojelusta. Neuvosto ja parlamentti eivät kuitenkaan päässeet sopuun direktiivin lopullisesti sisällöstä. Sen jatko jäi Euroopan komission käsiin. Työmarkkinajärjestöt valmistautuivat direktiivin jatkokäsittelyyn vuoden 2010 aikana.

EU:n perustamissopimus voimaan

Vuosikausia valmisteltu ja ratifioitavana ollut EU:n uusi perustamissopimus, niin sanottu Lissabonin sopimus astui voimaan 1.12.2009. Sopimus tehostaa unionin toimintaa ja muuttaa perusoikeudet oikeudellisesti sitoviksi. Perusoikeuksiin kuuluvat myös lakko-, sopimus- ja jär-

jestäytymisoikeudet. Sopimus vahvistaa työmarkkinajärjestöjen aseman ja lisää avoimuutta. Akava tuki sopimusta, mutta piti sitä osin riittämättömänä ja olisi kaivannut etenemistä pitemmälle tietyissä kysymyksissä.

EU-tason ay-järjestöt

Euroopan korkeakoulutettujen ja ylempien toimihenkilöiden neuvottelukunnan Eurocadresin kongressi, joka järjestetään neljän vuoden välein, pidettiin marraskuussa. Siinä päätettiin järjestön johto ja linjaukset tuleville vuosille. Eurocadresin johtoon ja hallitukseen saatiin enätysmäärä suomalaisia, osin myös eurooppalaisten ammattiliittojen edustajina.

Eurocadres keskittyy vastaisuudessa nimenomaan korkeakoulutettujen työelämän ja osaamiskysymyksiin. Keskeisiä teemoja ovat esimerkiksi työaika, tutkintojen tunnustaminen sekä työn ja perhe-elämän väliseen yhteensovittamiseen.

Lähialueyhteistyö

Akava osallistui aktiivisesti Itämeriverkosto BASTUN:in toimintaan. Verkostoon kuuluu 22 palkansaajakeskusjärjestöä Itämeren alueen maista. Kevätkokous pidettiin Valko-Venäjällä, sillä maan vapaan ay-liikkeen tukeminen on järjestön työlliställä. Marraskuussa BASTUN:in huippukokouksessa pääteemoina olivat talouskriisistä nouseminen ja järjestäytyminen. Kokous määritteli suuntaviivat Itämeren alueen ay-liikkeen strategialle vuoteen 2020 sekä päätti vedota EU-puheenjohtajana toimineeseen Ruotsiin Valko-Venäjän ay-oikeustilanteen parantamiseksi.

Akava on kumppanina mukana kolmivuotisessa EU-rahoitteisessa hankkeessa Baltic Sea Labour Network, jonka toiminta käynnistettiin alkuvuodesta 2009. Ylikansallisella tasolla keskityttiin työmarkkina-asoiden edistämiseen eri foorumeilla ja Suomessa puolestaan aloitettiin tutkimus maahanmuuttajien suhtautumisesta järjestäytymiseen.

Pohjoismaat

Pohjoismaiden ammatillisen yhteisjärjestö PAY:n toi-

mintakonferenssi pidettiin alkusyksystä. PAY:n jäseninä ovat lähes kaikki pohjoismaiset keskusjärjestöt. Toimintakonferenssissa keskusteltiin järjestön tulevaisuudesta, toiminnasta Euroopan tasolla, valmistautumisesta maailmantason kattojärjestö ITUC:in kongressiin kesäkuussa 2010 sekä Lissabonin strategian tulevaisuudesta. PAY:n tulevaisuuden linjauksia tekevä työryhmä, johon Akava osallistuu, aloitti toimintansa loppuvuodesta. Akava osallistui aktiivisesti Pohjoismaiden korkeasti koulutettujen keskusjärjestöjen Akademikerforum-tapahtuman valmisteluun, joka pidetään kesäkuussa 2010.

Globalisaatiohanke

Akava tilasi Suomen ammattiliittojen solidaarisuuskeskukselta SASK:ilta raportin, jossa käsitellään Intiaa esimerkkinä globalisaation uusista piirteistä. Se julkaistiin seminaarissa kesäkuussa. Intia on muun muassa määrätietoisesti panostanut korkeakoulutukseen ja yrittää työntyä monille ”akavalaisille” aloille – jopa johtoasemaan maailmassa. Raportti antaa hyvän yleiskatsauksen Intian työmarkkinoista ja koulutusjärjestelmästä, mutta se myös luo pohjaa pohdinnalle globalisaation vaikutuksista Suomeen ja monien erityiskysymyksien jatkokäsittelyyn, joista tärkeimpiä on yritysten yhteiskuntavastuu.

Maailmantaso

Akava osallistui kansainvälisten järjestöjen toimintaan ja eri ministeriöiden työryhmiin, jotka pohtivat maailmanlaajuisen talouskriisin vaikutuksia ja sen edellyttämiä toimenpiteitä. OECD:n neuvoa-antava ay-komitea TUAC ja palkansaajien maailman kattojärjestö ITUC jatkoivat aktiivisia toimiaan kriisin ratkaisuihin vaikuttamiseksi. Palkansaajat vaativat, että elvytystä on jatkettava ja kasvatettava sekä suunnattava enemmän työllisyyden nostamiseen ja sosiaaliturvaan. G20-kokouksissa julkistettiin joukko toimenpiteitä rahoitusjärjestelmän uudelleen säätelemiseksi ja ne toteutetaan välittömästi.

Akava osallistui kansainvälisen työjärjestö ILO:n työkonferenssiin kesäkuussa Genevessä. Konferenssin merkittävin tulos oli globaali työllisyysopimus, jonka kaikki osapuolet hyväksyivät yksimielisesti. Työllisyysopimusta ja ILO:n julistusta sosiaalisesti oikeudenmukaisesta globalisaatiosta käytettiin loppuvuonna lähtökohtana talous-

kriisin ratkaisuihin vaikutettaessa. Akava osallistui säännöllisesti Suomen ILO-neuvottelukunnan toimintaan. ILO:n lanseeraamaa kunnan työ -tematiikkaa tuotiin esiin eri yhteyksissä, samoin kuin eettistä kaupankäyntiä yleisesti.

Reilua kauppaa pyrittiin harmonisoimaan EU-tasolla ja Akava osallistui palkansaajien kasvavaan yhteistyöhön reilun kaupan liikkeen kanssa sekä kotimaassa että rajojen ulkopuolellakin. Maailman kauppajärjestö WTO:ssa on ollut aikaisempaan nähden hiljaista.

Maahanmuuttopolitiikka

Akava osallistui myös Etnisten suhteiden neuvottelukunnan toimintaan ja maahanmuuttoon liittyvien projektien ohjausryhmiin. Akavalainen painopiste on ollut korkeasti koulutetuissa maahanmuuttajissa. Akava edellyttää visioitavoitteissaan, että Suomen on oltava houkutteleva maa elää ja työskennellä sekä suomalaisille että ulkomaalaisille osaajille.

Vuoden kuluessa järjestettiin kotouttamisesta useita tilaisuuksia ja hankkeita, joihin Akava vaikutti aktiivisesti, esimerkiksi kotouttamislain kokonaisuudistus. Kehittämisehdotukset olivat usein kannatettavia, mutta ongelmana niiden toteutuksessa on resurssien puute ja kotouttamistoimien hajanaisuus. Akava piti erityisesti esillä korkeasti koulutettujen tarvetta täsmällisempiin ammattikohtaisiin kielikoulutuksiin ja neuvonta-, ohjaus- ja koulutuspalveluihin, jotka ovat nousseet esiin eri tutkimuksissakin.

Järjestötoiminta

Vuoden 2009 alussa Akavan jäsenjärjestöiksi tulivat Myynnin ja markkinoinnin ammattilaiset SMKJ, Päälystöliitto ja Kuntien Tekniset KTK (nykyisin KTK Tekniikan asiantuntijat). Kirkon Nuorisotyöntekijät KNT ry hyväksyttiin Akavan jäseneksi 1.10. alkaen. Vuoden 2009 lopussa Akavalla oli 34 jäsenjärjestöä.

Akava-akatemia-koulutus käynnistyi syyskaudella. Akatemian koulutustarjonnalla halutaan tukea Akava-yhteisön toimijoiden osaamista. Akatemia tarjoaa peruskursseja, syventäviä kursseja ja ulkopuolisten yhteistyökumppanien toteuttamia kursseja, ns. tietotaitopakikkursseja.

Järjestötoiminnan verkostojen toiminta jatkui säännöllisenä. Näihin kuuluvat Toiminnanjohtajien ovaali pöytä eli TOP-verkosto, jäsenhankintavastaavat ja koulutusvastaavat. Verkostoissa kehitettiin yhteistyötä, vuorovaikutusta ja viestintää jäsenjärjestöjen kesken.

ELÄKEPÄÄTÖS ON PERUTTAVA!

Vanhasen hallituksen päätös eläkeiän nostamisesta on peruttava. Pakolla ei ihminen työssä pysy.

Hallituksen eläkepäätös osoittaa, kuinka vieraantunut hallitus on tavallisen palkansaajan arjesta. Työelämää riivaa jatkuva kiire, muutos ja työtehtävien muuttuminen. Ihmiset jäävät eläkkeelle, koska he eivät pysty eivätkä jaksakaan enää tehdä töitä.

Nykyistenkin eläkeikärajojen puitteissa vain harva selviää vanhuuseläkkeelle terveenä. Eläkeiän nosto ei korjaa tätä suuntausta. Sen sijaan pitäisi huolehtia siitä, että työolot ja ihmisten kohtelu ovat kunnossa. Siten ihmiset jaksaisivat olla nykyistä pitempään töissä. Tosin useat työnantajat siirtävät jo nykyistä eläkeikää nuorempia kortistoon.

Nykyinen joustava eläkeikä mahdollistaa sen, että pitkän työuran tehneet voivat poistua työelämästä hieman varhemmin, 63-vuotiaana. Niitä, jotka jaksavat työssään, se kannustaa jatkamaan vaikka 68-vuotiaaksi asti. Tämä kannustava eläkejärjestelmä toimii: ikääntyneiden työssäkäynti on noussut muutamassa vuodessa yli 30 prosenttia.

Työntekijät ovat itse ansainneet ja maksaneet eläkkeensä. Heillä pitää olla oikeus vaikuttaa eläkepäätöksiin. Vanhasen hallitusta ei kiinnostanut, mitä mieltä työntekijät ovat eläkeleikkauksista. Sen sijaan hallitus lisää työntekijöiden epävarmuutta tilanteessa, jota jo talouskriisi, irtisanomiset ja lomautukset muutenkin synkentävät.

Hallituksen on peruttava päätöksensä. Nyt on ryhdyttävä neuvottelamaan keinoista, joilla työelämää ja työoloja kehitetään niin, että ihmiset jaksavat pitempään.

SAK, STTK, AKAVA

Yhteistyötä jatkettiin palkansaajakeskusjärjestöjen järjestötoimijoiden kanssa. Palkansaajakeskusjärjestöjen yhteistä järjestövalmiutta jouduttiin osoittamaan helmikuussa eläkekiistan käydessä kuumimmillaan. Yhteinen eläkeaddressi, joka perustettiin adressit.com-sivustolle, keräsi hyvin lyhyessä ajassa 175 000 nimeä vastustamaan eläkeiän korotusehdotusta. Media seurasi tarkasti nimien kertymistä addressiin, mikä loi paineita poliittisille päättäjille. Lisäksi oltiin valmiina kokoamaan joukkoja valtakunnalliseen seminaariin Finlandia-talolle, mutta kiista laukesi ennen sitä. Järjestövalmiuden koordinointi Akava-yhteisön sisällä onnistui myös hyvin.

Aluetoiminnan ohje uudistettiin keväällä 2009. Syksyllä järjestötoimikunta ja Akavan opiskelijavaltuuskunta AOVA valitsivat uudet jäsenet aluetoimikuntiin. Aluetoimikunnan koko on nyt 20 jäsentä, joista kaksi edustaa opiskelijoita täysin puhe- ja äänioikeuksin.

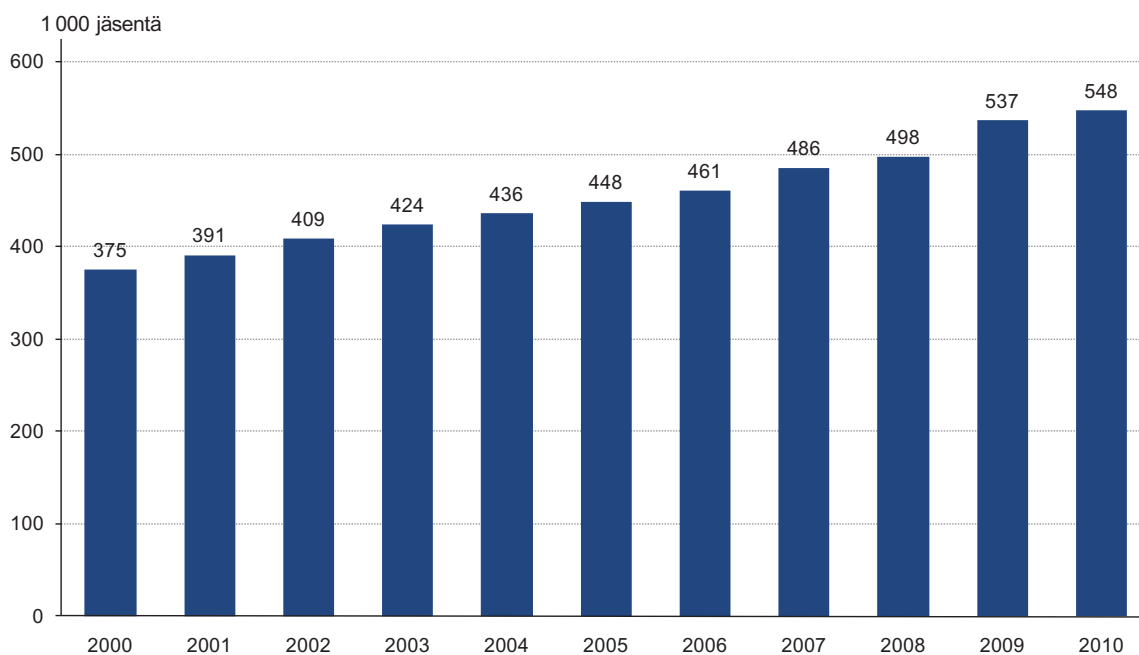
Syysliittokokous valitsi uuden hallituksen marraskuussa. Vaalivaliokunta valmisteli syksyllä 2009 myös esityksen hallituksen alaisten toimielinten paikoista vuodelle 2010.

Opiskelijoiden järjestötoiminta

Vuoden 2009 alussa Akavalla oli noin satatuhatta opiskelijajäsentä. Akavan opiskelijavaltuuskunta AOVA edustaa akavalaisia opiskelijoita Akavassa ja yhteiskunnassa. Sen puheenjohtajana toimi vuonna 2009 Tuomas Meriniemi (Tekniikan Akateemisten Liitto TEK). Akavan opiskelijavaltuuskunta AOVA kokoontui vuoden 2009 aikana neljä kertaa, toimeenpaneva elin AOVA:n työjaosto 13 kertaa ja akavalaisten liittojen opiskelijatoiminnasta vastaavien verkosto AOVV viisi kertaa.

Vuosi 2009 avasi nykyisen valtuuskunnan kaksivuotisen toimikauden. Seminaari- ja järjestäytymiskokouksen yhteydessä annettiin ponsi AOVA:n toiminnan kehittämiseksi. Sen mukaan Akavan opiskelijatoiminnassa panostettiin erityisesti sekä AOVA:n että opiskelijatoiminnan organisaation kehittämiseen. Kehitystyön tavoitteena oli luoda nykyistä selkeämpi jako luottamustoimisten ja työsuhteisten opiskelijatoimijoiden välille ja tehostaa luottamustoimisten mahdollisuutta osallistua Akava-yhteisön toimintaan ja antaa lisäresursseja opiskelijoiden edunvalvontaan sekä opiskelijatoiminnan näkyvyyden jatkokehittämiseen. Kehittämistyö eteni vuoden 2009

Akavan jäsenmäärän kehitys 2000–2010*

Muutos ed. vuodesta	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	15 000	16 000	18 000	15 000	11 900	12 200	12 900	24 500	11 900	39 300	9 900

*) Tilanne vuoden alussa

aikana erinomaisesti. AOVAn organisaation kehittämisen suuntaviivoissa asetettiin tavoitteeksi, että opiskelijavaltuuskunta toimii uuden organisaatiomallin mukaan kaudella 2011–2012.

Akavan opiskelijatoiminnan markkinointia ja yhtenäistä ulkoasua kehitettiin vuoden 2009 Akava Camp -korkeakoulukiertueen suunnittelussa.

Syksyllä 2009 Akavan opiskelijatoiminta aloitti yhteistyön Mediatalo Opiskelupaikan kanssa tavoittaakseen paremmin ammattikorkeakouluopiskelijat ja toisen asteen opiskelijat. Yhteistyön tuloksena valmisteltiin akavalaista opiskelijatoimintaa esittelevä nelisivuinen liite Opiskelupaikka-lehteen. Yhteistyötä kehitettiin myös harjoittelua koskevassa edunvalvonnassa.

Viestintä

Sisäinen viestintä

Akavalainen-lehti

Akavalainen-lehti ilmestyi tavanomaiseen tapaan viisi kertaa toimintavuoden aikana. Sekä lehden sisältöä että taittoa uudistettiin vuoden 2009 ensimmäisestä numerosta alkaen. Uudistusten taustalla oli edellisenä syksynä tehty lukijatutkimus. Akavalaiseen luotiin useita uusia palstoja, kuten Aka-noita-pakina, Asian laita -gallup ja LakiWoman-sarjakuva. Lehden taitto ulkoistettiin graafikko Aija Aallolle. Valtaosa artikkeleista oli viestintäyksikön ja toimiston esittelijöiden kirjoittamia. Valokuvia ja muuta kuvitusta hankittiin ulkoa.

Toimitusneuvostoon osallistuivat viestintäyksikön lisäksi viestintäpäällikkö Anna Joutsenniemi, Akavan Erityisalut; asiamies Seppo Järvenpää, Tekniikan Akateemisten Liitto TEK, YTN; neuvottelujohtaja Risto Kangas, JUKO; johtaja Risto Kauppinen, Akavan järjestöyksikkö; lakimies Maria Löfgren, Akavan edunvalvontayksikkö; järjestösihteeri Raili Pimiä, Vakava ja työvoimapolitiittinen asiamies Heikki Taulu, Akavan talouspolitiittinen yksikkö.

Akavalaisen painosmäärä oli 11 000. Lehti postitettiin muun muassa luottamusmiehille, Akavan toimielinten

jäsenille sekä liittojen valtuustojen ja hallitusten jäsenille.

Lehtien ilmestymiskertojen välillä lähetettiin neljä kertaa sähköinen uutiskirje, jonka jakelu on sama kuin Akavalaisella. Viestintä julkaisi myös Akava-kalenterin ja puhelinmuistion.

Jokaisen hallituksen kokouksen yhteenvedona lähetettiin Puheenjohtajan lastut, sähköinen uutiskirje, jolla liittojen johdolle tiedotettiin ajankohtaisesta työmarkkinatilanteesta ja hallituksen päätöksistä. Liittolehdet saivat vuoden mittaan Akavalta lähes 40 kiertoartikkelia vapaasti julkaistavakseen.

Verkostot

Akavalaisten tiedottajien ja lehtien toimittajien aamiastapaamisia järjestettiin kuukausittain kesää lukuun ottamatta. Tapaamisissa kuultiin sekä Akava-yhteisön viestintäihmisten että ulkopuolisten esitelmiä ammatillisesti kiinnostavista aiheista, kuten Työyhteisöviestintä 2010 -tutkimuksen tuloksista, sähköisistä uutiskirjeistä ja graafisen ilmeen uudistamisesta. Keväällä tutustuttiin painotalo Erwekon toimintaan ja lokakuussa järjestettiin puolen päivän seminaari sosiaalisesta mediasta yhteistyössä M-Brainin kanssa.

Tiedottajaverkosto toimii tiedonvälityskanavana ja tiedottajien vertaisryhmänä, ja sen toiminta on koettu tarpeelliseksi.

Akavalaisten liittojen verkkoviestintävastaaville perustettiin vastaanlainen verkosto syksyllä 2009 tiedonvaihtoa ja keskustelua varten.

Ulkoinen viestintä

Tiedottaminen ja lehdistötilanteet

Vuonna 2009 julkisuudessa oli useita Akavan esiin nostamia aiheita, kuten akateeminen työttömyys ja tekijänoikeuslainsäädännön uudistus. Tiedotusvälineet seurasivat tarkkaan myös sosiaaliturvan syntyvaiheita sekä eläke- ja työelämätyöryhmien työtä.

Vuoden 2009 aikana lähetettiin viitisenkymmentä lehdistötiedotetta. Ne käsittelivät muun muassa

tekijänoikeuksia, Sata-komitean työtä, valtion ohjausjärjestelmiä kuntien suuntaan, aikuiskoulutustuen uudistamista, omaishoitovapaata, viherelvytystä, Akavan EU-tavoitteita ja työaikadirektiiviä.

Liittokokousten yhteydessä järjestettiin lehdistölounas. Työmarkkinatoimittajille pidettiin työmarkkinaseminaari Siuntiossa syyskuun alussa. Seminaarissa käsiteltiin Akavan työurien pidentämiskeinoja. Toimittajille ja toimituksille järjestettiin myös lukuisia muita taustatilaisuuksia ja tapaamisia, muun muassa kaksi teatteri-iltaa ja puheenjohtajan lounastapaamisia.

Toimittajia kutsuttiin keväällä Akavan elinkeinopoliittiseen seminaariin ja Intia-seminaariin, jossa julkistettiin Intia-raportti. Naistoimittajille järjestettiin tilaisuus loppusyksyllä aamusaunan merkeissä. Samalla esiteltiin naisten työuran pirstoutuneisuutta.

Akavan asiantuntijat kirjoittivat ajankohtaisartikkeleja, kolumneja ja mielipidekirjoituksia eri lehtiin, kuten Helsingin Sanomiin, Uutispäivä Demariin, Turun Sanomiin, Kalevaan ja Pohjalaiseen.

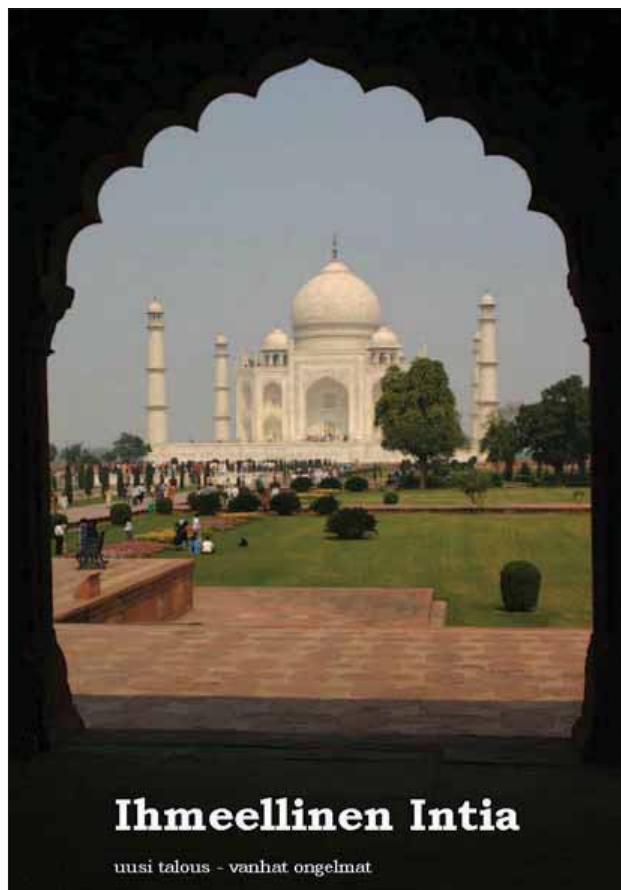
Akavan verkkopalvelussa julkaistiin edelleen mediaseurantaa, joka tilattiin M-Brain Oy:ltä. Laajempi mediaseuranta lähetettiin sähköpostitse hallinnossa toimiville ja liittojen viestintäihmisille. Akavan viestintä seuraa itse liittolehtien ja muutamien aikakauslehtien kirjoittelua ja kokoaa kiinnostavat artikkelit monisteeksi noin kerran viikossa. STT:n uutisvirtaa seurattiin päivittäin.

Viestintäyhteistyö

Työmarkkinakeskusjärjestöjen tai palkansaajajärjestöjen yhteisiä tiedotteita tehtiin toistakymmentä. Yhteistiedotteiden aiheena eläkepolitiikka oli kärjessä. Muita aiheita olivat esimerkiksi homeongelmien ennaltaehkäisy ja aluehallintouudistus.

Akavan viestintä hoiti työmarkkinakeskusjärjestöjen Tuottavuuden pyöreän pöydän lehdistöjärjestelyt keväällä 2009.

Palkansaajakeskusjärjestöjen yhteinen pikkujoulujuhla työmarkkinatoimittajille oli tänä vuonna Akavan vastuulla. Tilaisuus pidettiin Luonnontieteellisessä museossa, jossa muun muassa vale-luuopas esitteli vieraille museon kokoelmia.

Verkkoviestintä

Akavan verkkopalvelu-uudistus viimeisteltiin alkuvuonna ja uudistettu palvelu avattiin helmikuun alussa. Palveluun kuuluu julkinen verkkopalvelu, opiskelijasivut ja extranet-osio Akaverkko. Verkkopalveluun toteutettiin uusi ulkoasu, rakenne ja sisältö. Uusi julkaisujärjestelmä mahdollisti hajautetun ylläpidon, johon osallistuu Akavan henkilöstön lisäksi aluetoimijoita. Vuoden aikana Akaverkkoon rekisteröityi yli kolmesataa käyttäjää, jotka toimivat Akava-yhteisössä.

Akavan verkkopalvelun osaksi liitettiin kesällä 2009 Suomen paras kesätyönantaja -sivusto ja Akava Camp -sivusto ja niiden ulkoasu yhtenäistettiin Akavan verkkopalvelun kanssa. Sivustoilla on Akavan verkkopalvelun alisivustoina edelleen omat verkkotunnuksensa, www.paraskesatyönantaja.fi ja www.akavacamp.fi. Lisäksi Aka-

va otti käyttöön keväällä 2009 Digipaper-verkkajulkaisujärjestelmän, jolla tuotetaan muun muassa näköislehti Akavalainen-lehdestä.

Ilme

Akavan graafista ohjeistusta täydennettiin määrittelemällä graafinen ohjeistus graafeja ja tilastoja varten.

Tiedon hankinta ja analysointi

Akavan talouspoliittinen yksikkö hankki tietoa yhteiskunnan kaikilta keskeisiltä osa-alueilta, joilla on merkitystä ajettaessa akavalaisien etuja. Yksikkö käytti tiedonhallinnassa ja analysoinnissa hyväksi mahdollisimman paljon eri tahojen keräämiä valmiita aineistoja ja sovelluksia. Yhteistyötä jatkettiin Tilastokeskuksen, yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa.

Talouspoliittisen yksikön tuottamien tutkimusten ja selvitysten pohjalta järjestettiin tiedotustilaisuuksia Akava-yhteisölle ja ulkoiselle medialle sekä laadittiin artikkeleita sanoma- ja jäsenjärjestölehtiin. Yksikön tuottamaa materiaalia esiteltiin luottamusmies- ja alueellisissa koulutus-tilaisuuksissa.

Tilastokeskuksen tuoreimmista aineistoista selvitettiin akavalaisien ja kaikkien palkansaajien palkkausta, työelämään sijoittumista, työaikoja, ylitöitä, etätöitä sekä työhyvinvointia.

Talouspoliittinen yksikkö tuotti materiaalia alkutalvesta virinneeseen keskusteluun eläkeikien nostamisesta.

Akavalaiset työmarkkinat 2009 -julkaisu käsitteli yleisimpien akavalaisien ammattien perustutkintoja, opiskelupaikkoja ja opiskelujen kestoa, palkkausta, työllisyyttä ja sijoittumista työmarkkinoille. Tiedot perustuvat jäsenjärjestöiltä saatuihin tietoihin.

Akavan ja yliopistojen ura- ja rekryointipalvelujen Aarre-saari-verkoston yhteistyö jatkui siten, että tilattiin tietoja vuonna 2003 valmistuneiden sijoittumisesta työmarkkinoille viisi vuotta valmistumisen jälkeen.

Talouspoliittinen yksikkö vertaili eri maissa yksityisellä sektorilla työtä tekevien palkkoja ja niiden ostovoimaa vuonna 2009. Turun yliopiston kanssa valmistui hanke EU-maita koskevasta palkkavertailusta. Kyseessä oli pro gradu -työn ohjaus.

Talouspoliittinen yksikkö laati laskelmia palkanmuodostuksen, verotuksen ja sosiaalisten tulonsiirtojen yhteisvai- kutuksista talouskasvuun, työllisyyteen ja julkistalouteen JUTTA-simulaatiomallin ja Tilastokeskuksen tulonjako- tilaston palveluaineiston avulla.

Yksikön tuottamista tuoreimmista ja ajankohtaisimmista tiedoista laadittiin keväällä ja syksyllä painotuotteet ”AKAVAANKA - tietoa akavalaisista työelämässä”, jota myös jatkossa päivitetään kaksi kertaa vuodessa. Syksyn AKAVAANKA-julkaisusta käännettiin valikoima tilasto- ja englanniksi, joka julkaistiin painotuotteena ”A Glance at Akava – Representing the highly educated in the Finnish labour market”.

Akava valmistautuu vuoden 2011 eduskuntavaaleihin työstämällä tavoitteitaan, jotka halutaan sisällyttää seuraavaan hallitusohjelmaan. Valmistautuminen aloitettiin loppuvuodesta 2009 teettämällä TNS Gallupilla nettipohjainen kysely akavalaiselle jäsenkunnalle. Kyselyssä tiedusteltiin mm. julkishallinnon keinoja selviytyä nykyisestä taloudellisesta tilanteesta. Osittain samansisältöinen kysely tehdään Akavan aktiivijäsenille vuoden 2010 alussa.

Mittarit akavalaisien työttömyydestä ja ostovoimasta

Akavalaisien ryhmien työttömyyttä seurattiin talousla- man vuoksi aiempaa monipuolisemmin ja tiedot päivitet- tiin Akavan kotisivuille kuukausittain. Tiedot perustuvat pääosin työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystilastoi- hin. Avoimien työpaikkojen lukumäärän tilastollista seu- rantaa jatkettiin ja uudeksi tarkastelun kohteeksi otettiin työttömyyden muutosten jakaantuminen eri ikäluok- kiin.

Akavalaisien ryhmien ansiotasoindeksi (AKAVA ATI 2000–2008) päivitettiin työnantajasektoreittain vuoden 2008 brutto- ja nettopalkkatiedoilla ja jaettiin neuvotte- lujärjestöjen käyttöön.

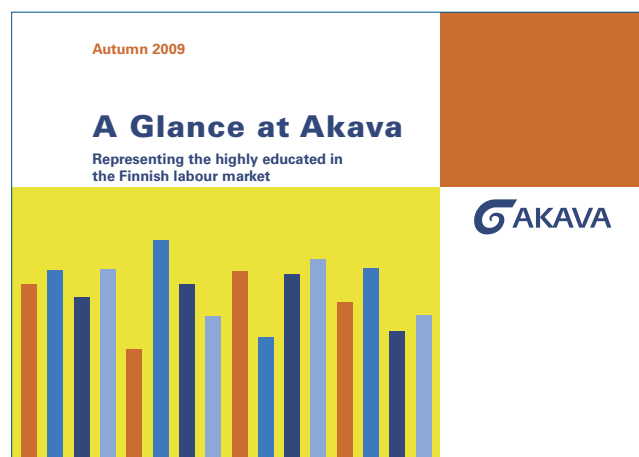
Taluspoliittisessa yksikössä tehtiin laskelmia ostovoiman muutoksista, jotka johtuivat liittokierroksella sovitustapalkankorotuksista, palkansaajien verotuksessa tapahtuneista muutoksista sekä kuluttajahintojen noususta. Taluspoliittinen yksikkö piti yllä verotukseen liittyvää tilastografiikkaa.

Tutkimustiedolla tukea työelämän edunvalvontaan

Työelämän tutkimuksella tuettiin työelämän kehittämiseen liittyvää edunvalvontaa Akavan toiminnan suuntaviivat 2008–2011 asiakirjan mukaisesti. Tutkimuksen painopisteitä olivat korkeasti koulutettujen työolot, työurien pituus, työajat, työhyvinvointi sekä työn ja perheen yhteensovittaminen. Yksikkö osallistui kahdenkeskeisen edunvalvonnan asiakirjan, 'Lisää onnistuneita työvuosia – Akavan keinot työurien pidentämiseksi' sekä 'Turvaa ja tasapainoa työhön – Akavan työelämän tavoitteet' laadintaan.

Aktiivista yhteistyötä ja verkostoja

Akavan työelämän toimikunnan asettama tutkimusjaos käsitteli ja koordinoi keskusjärjestön ja jäsenjärjestöjen tutkimustoimintaa. Akavan työelämän tutkimusjaos, ekonomistiryhmä ja taluspoliittinen yksikkö järjestivät koulutus- ja seminaarilaisuuksia, joihin osallistui myös ulkopuolisia luennoitsijoita. Akavalaisten tutkimusvastuuta ja ekonomistien perinteinen tutkimusseminääri pidettiin syyskuussa 2009. Taluspoliittinen yksikkö osallistui moniin Tilastokeskuksen, Palkansaajien tutki-

muslaitoksen, sosiaali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonaloilla käynnissä olevien tutkimus- ja kehittämishankkeiden ohjausryhmiin.

Panostusta työelämän laadun, tuottavuuden ja innovatiivisten työyhteisöjen kehittämiseen

Työelämän laadun, työn tuottavuuden ja innovatiivisuuden samanaikainen kehittäminen oli esillä monilla foorumeilla. Taluspoliittinen yksikkö osallistui muun muassa hallitusohjelmaan sisältyvän Työn, yrittämisen ja työelämän laadun poikkihallinnolliseen ohjelmaan sekä työ- ja elinkeinoministeriön käynnistämän Joustoturvahankkeen Työelämän laatu -työryhmän työhön. Yksikkö panosti myös paljon työelämän kehittämisohjelma Tykesin toiminnan käynnistymiseen Tekesin puitteissa. Samoin Työsuojelurahaston puitteissa panostettiin rahoituksen suuntaamista erityisesti korkeasti koulutettujen ammattiryhmien työolojen ja työterveyden ja työhyvinvoinnin tutkimukseen.

Talous

Vuoden 2006 tilinpäätös osoittaa tilikauden ylijäämää 289 620,06 euroa. Kaluston ja muiden pitkävaikutteisten menojen poistoja on tehty yhteensä 40 026,93 euroa. varsinaisen toiminnan kulujäämä alitti budjetin 88 608,69 eurolla. Kulujäämä pieneni vuoteen 2008 verrattuna 310 511,73 eurolla.

Jäsenmaksutuottoja kertyi 5 084 288,93 euroa eli 230 288,93 euroa yli budjetoidun. Kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna 451 591,93 euroa. Jäsenmaksutuottojen budjettiylitys johtui uusien jäsenliittojen maksamista jäsenmaksuista, joita ei 2008 budjetointivaiheessa pystytty ottamaan huomioon. Sijoitustoiminnan tuotto alitti budjetoidun 4 259,64 eurolla. Kokonaistuotto jäi 29 405,55 budjetoidusta johtuen kirjatusta myyntitappiosta (54 396,97 euroa).

Taseen loppusumma kasvoi 354 679,23 eurolla 4 297 478,00 euroon. Pitkäaikaista velkaa Akavalla ei ole. Lyhytaikainen velka koostuu normaaleista tilinpäätösjaksotuksista. Maksuvalmius on hyvä.

Hallinto

Akavan päätösvaltaa käyttää kaksi kertaa vuodessa koostuva liittokokous ja toiminnasta vastaa hallitus. Hallitus toteuttaa vastuutaan valitsemansa toimielinelin-organisaation avulla. Täten ohjataan toimintaa kansainvälisellä, kansallisella ja alueellisella tasolla.

Kevään varsinaisessa liittokokouksessa, joka pidettiin toukokuun 27. päivänä, käsiteltiin sääntömääräisenä asiana edellisen vuoden tilinpäätös. Kokouksen puheenjohtajana toimi Hannu Saarikangas (Uusi Insinööriliitto).

Syksyn varsinaisessa liittokokouksessa, joka pidettiin marraskuun 24. päivänä, päätettiin vuoden 2009 toiminnan päälinjat ja vahvistettiin talousarvio. Kokouksen puheenjohtajan toimi Eeva Rantala (Tieteentekijöiden liitto).

Henkilöstö

Vuoden 2009 Akavan palveluksessa oli seuraavat henkilöt:

Viljanen Matti	puheenjohtaja
Aitta Ulla	tutkija
Arkio Tarja	tiedottaja 1.1.2009 alkaen, 28.9.2009 alkaen äitiyslomalla
Asikainen Sini	toimistovirkailija
Folkersma Liisa	kansainvälisten asioiden asia miehen sijainen
Fyhrberg Merja	järjestösihteeri
Halonon Ulla	pääkirjanpitäjä
Handolin Heidi	AOVA:n puheenjohtaja 31.1.2009 asti, opiskelija-asiamies 2.2.2009 alkaen, 31.3.2009 asti
Heinänen Salla	kansainvälisten asioiden asiamies, äitiyslomalla 27.6.2008 asti, hoitovapaalla 1.9.2008- 29.6.2009, äitiyslomalla 30.9.2009 lähtien
Helander Hannamaija	johtaja, viestintäyksikön esimies
Helle Minna	johtaja (puheenjohtajan vara- mies), edunvalvontayksikön esimies 25.5.2009 alkaen
Hytönen Synnöve	toimistosihiteeri, aluetoiminta
Hyypä Kosti	opiskelija-asiamies 31.1.2009 asti
Ilveskivi Paula	lakimies
Immeli Pekka	johtaja, talouspoliittisen yksikön esimies
Joivio Arja	edunvalvontayksikön sihteeri
Kallinen Helena	talouspoliittisen yksikön sihteeri
Katajainen Jussi	talouspäällikkö, yksikön johtaja
Kauppinen Risto	johtaja, järjestöyksikön esimies
Koev Eugen	tutkimuspäällikkö
Lapilainen Solja	järjestöyksikön sihteeri
Lehmusoksa Ritva	toimistosihiteeri
Lemmetty Markku	johtaja edunvalvontayksikön esimies, eläkkeelle 31.10.2009
Luhtalampi Susanna (ent. Kuisma)	taloussihteeri
Löfgren Maria	lakimies
Malm Leena	sihteeri
Meklin Jaana	lakimies
Meriniemi Tuomas	AOVA:n puheenjohtaja 2.2.2009 alkaen sekä projektiopiskelija- asiamies 31.3.2009 – 31.12.2009
Mäkinen Arja	puheenjohtajan assistentti,

Nyman Mats	toimistopalveluyksikön esimies
Paajonen Tarja	elinkeinopoliittinen asiamies
Penttinen Markus	viestintäyksikön sihteeri
	kansainvälisten asioiden päällikkö
	(yksikön johtajan varamies)
Piekka Risto, pj	työvelvoitteellinen 1.12.2007
	lähtien
Pätäri Jarmo	lakimies
Pöyhönen Simo	koulutuspoliittinen asiamies
Ranta Maria	opiskelija-asiamies 23.2.2009
	alkaen
Salminen Maria	tiedottajan äitiyslomasijainen
	22.9.2009 alkaen
Siikamäki Ritva	verkkotiedottaja
Soikkeli Päivi (ent. Knuuttila)	tutkija
Taulu Heikki	työvoimapolitiittinen asiamies

Yhteensä 35 henkilöä 1.1.2009

Akavan tilintarkastajat 2009:

Sirpa Eriksson KHT ja varalla ekonomi Mikko Laitinen
KHT

Liitteitä

Hallituksen ja valmisteluelinten kokoonpano 2009

Hallinnon kokousten lukumäärät

Liittokokoukset	2
Puheenjohtajisto	12
Hallitus	10
Työvaliokunta	14
Järjestötoimikunta	6
Koulutus- ja työvoimapolitiittinen toimikunta	9
Työelämän toimikunta	8
Sosiaalipoliittinen toimikunta	10
Elinkeinopoliittinen toimikunta	6
Ammatinharjoittajien ja yrittäjien jaosto	4
Julkisen sektorin jaosto	3
Akavan opiskelijavaltuustakun	4
Akavan opiskelijavaltuuskunnan työjaosto	13
Akalex	1
Eläketyöryhmä	8
Työelämän tutkimusjaos	4

Hallitus

Puheenjohtaja: puheenjohtaja Matti Viljanen

Varapuheenjohtajat

Puheenjohtaja Erkki Kangasniemi
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Toiminnanjohtaja Heikki Kauppi
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK

Toiminnanjohtaja Salla Luomanmäki
Akavan Erityisalat

Puheenjohtaja Tuomo Tikkanen
Suomen Pyskologiiliitto

Jäsenet

Neuvottelujohtaja Sture Fjäder
varalla asiamies Lotta Savinko

Puheenjohtaja Keijo Houhala
varalla aluetoimikunnan puheenjohtaja Timo Auvinen

Neuvottelupäällikkö Juha Jäske
varalla puheenjohtaja Tuula Hirvonen

Puheenjohtaja Erkki Kangasniemi
varalla apulaisrehtori Niilo Hirvonen

Toiminnanjohtaja Heikki Kauppi
varalla yksikönjohtaja Ralf Forsén

Luokanopettaja, rehtori Anne Kolehmainen
varalla puheenjohtaja Soile Oleander 27.5. saakka
varalla puheenjohtaja Anne Liimola 27.5. alkaen

Lehtori Päivi Koppanen
varalla koulutussuunnittelija Jouko Paljakka

Yksikönjohtaja Kati Korhonen-Yrjänheikki
varalla edunvalvontapäällikkö Arja Varis

Toiminnanjohtaja Salla Luomanmäki
varalla järjestöpäällikkö Ismo Airinen 27.5. saakka
varalla lakimies Helena Lamponen 27.5. alkaen

Puheenjohtaja Tero Ristimäki
varalla vanhempi lehtori Jarmo Juupaluoma

Varapuheenjohtaja Matti Ollila
varalla johtaja Ari Kiiras

Puheenjohtaja Pertti Porokari
varalla aluetoimikunnan puheenjohtaja
Anu-Leena Arola

Toiminnanjohtaja Heikki Pälve
varalla varatoiminnanjohtaja Risto Ihalainen

Toiminnanjohtaja Eeva Rantala
varalla toiminnanjohtaja Jari Lehto

Varapuheenjohtaja Ari Rautakorpi
varalla yksikönjohtaja Ari Impivaara

Johtaja Anders Rusk
varalla koulutusasiain päällikkö Matti Lahtinen 27.5.
saakka
varalla kehittämisspäällikkö Olli Luukkainen 27.5.
alkaen

Neuvottelujohtaja Yrjö Taivainen
varalla yksikönjohtaja Joel Salminen

Puheenjohtaja Tuomo Tikkanen
varalla toiminnanjohtaja Jyrki Wallin

Toiminnanjohtaja Jorma Tilander
varalla toiminnanjohtaja Urpo Hakala

Puheenjohtaja Veli-Matti Töyrylä
varalla toimitusjohtaja Katrina Harjuhahto-Madetoja

Puhe- ja läsnäolo-oikeus

neuvottelujohtaja Risto Kangas
(Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO)

puheenjohtaja Tuomas Meriniemi
(Akavan opiskelijavastuuskunta AOVA)

puheenjohtaja Jarmo Hyvärinen (Myyntin ja
markkinoinnin ammattilaiset SMKJ)

Sihteerit: johtaja Markku Lemmetty 15.6. saakka, joh-
taja Minna Helle 15.6. alkaen, johtaja Risto Kauppinen

Akavan valiokunnat, neuvottelukunnat ja jaostot

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja: puheenjohtaja Matti Viljanen
puheenjohtaja Erkki Kangasniemi
toiminnanjohtaja Heikki Kauppi
toiminnanjohtaja Salla Luomanmäki
puheenjohtaja Tuomo Tikkanen

Sihteeri: johtaja Markku Lemmetty 15.6. saakka, johtaja
Minna Helle 15.6. alkaen

Työvaliokunta

Puheenjohtaja: puheenjohtaja Matti Viljanen

Varsinaiset jäsenet: neuvottelujohtaja Sture Fjäder, neu-
vottelupäällikkö Juha Jäske, puheenjohtaja Erkki Kangas-
niemi, toiminnanjohtaja Heikki Kauppi, toiminnan joh-
taja Salla Luomanmäki, puheenjohtaja Tero Ristimäki,
puheenjohtaja Pertti Porokari, toiminnanjohtaja Heikki
Pälve, puheenjohtaja Tuomo Tikkanen

Yleisvarajäsenet: toiminnanjohtaja Ismo Kokko, toimin-
nanjohtaja Eeva Rantala, johtaja Anders Rusk, toimin-
nanjohtaja Jorma Tilander

Sihteeri: johtaja Markku Lemmetty 15.6. saakka, johtaja
Minna Helle 15.6. alkaen

Järjestötoimikunta

Puheenjohtaja: johtaja Anders Rusk

Varsinaiset jäsenet: järjestöpäällikkö Ismo Airinen 27.1.
saakka, alue- ja koulutusvastaava Seija Kuronen 27.1.
alkaen, järjestöpäällikkö Kari Haapanen, yksikönjohtaja
Ari Impivaara, järjestöpäällikkö Riitta Keskitalo, toimin-
nanjohtaja Jaakko Kiiski, järjestöpäällikkö Olli Niemi,
asiamies Ville-Veikko Rantamaula, johtaja Anders Rusk,
yksikönjohtaja Joel Salminen, yhteyspäällikkö Janne Sep-
pälä, järjestöasiamies Pekka Silkosuo

Varajäsenet: opiskelijavastaava Anu Tilander 27.1. saak-
ka, Asiamies Riikka Sipilä 27.1. alkaen, asiamies Raija
Pyykkö, järjestökoordinaattori Kari Tirronen, toimin-
nanjohtaja Mika Leppinen, asiamies Ira Laitakari-Svärd,
järjestösihteeri Hanna Meriluoto 14.4. saakka, asiamies
Aki Mäkinen 14.4. alkaen, marknadsföringschef Anne
Granat 7.5. saakka, organisationschef Nina Norrman
7.5. alkaen, järjestöasiamies Ulla Hiipakka, asiamies Sep-
po Järvenpää, järjestösihteeri Leena Kemppainen, järjes-
töasiamies Kimmo Kumlander

Läsnäolo-oikeus: toiminnanjohtaja Vesa Jussila 27.1. al-
kaen (SMKJ)

Tomi Heinilä 24.2. saakka, Ulla-Maija Pasala 24.2. al-
kaen (AOVA), varalla Juha-Pekka Onnela 24.2. saakka,
Vesa Engström 24.2. alkaen (AOVA)

Sihteeri: johtaja Risto Kauppinen

Koulutus- ja työvoimapolitiittinen toimikunta

Puheenjohtaja: koulutusasian päällikkö Matti Lahtinen
2.6. saakka, kehittämisspäällikkö Olli Luukkainen 2.6.
alkaen

Varsinaiset jäsenet: koulutusjohtaja Hannu Halila, toi-
minnanjohtaja Tapio Hankala, viestintäpäällikkö Aleksi
Henttonen, erityisasiantuntija Tuovi Manninen, yksi-
könjohtaja Kati Korhonen-Yrjänheikki, koulutusasian
päällikkö Matti Lahtinen 2.6. saakka, erityisasiantuntija
Hannel Louhiainen 2.6. alkaen, kehittämisspäällikkö Olli
Luukkainen, yksikönjohtaja Hannu Saarikangas, asia-
mies Eeva Salmenpohja, erityisasiantuntija Mervi Tolo-
nen, asiamies Jouni Pitkänen

Varajäsenet: koulutussihteeri Ulla Anttila, asiamies Riku
Matilainen, asiamies Nuutti Pursiainen, erityisasiantun-
tija Hannele Louhelainen 2.6. saakka, erityisasiantun-
tija Inkeri Toikka 2.6.alkaen, projektiasiamies Ida Mielityi-
nen, työmarkkina-asiamies Kai Kullaa 2.6. alkaen, erityis-
asiantuntija Olavi Arra, erityisasiantuntija Merja Laamo
2.6. saakka, teollisuus- ja koulutuspolitiittinen asiamies
Heidi Husari, opiskelija-asiamies Maria Saarikoski, far-
maseuttinen johtaja Harri Ovaskainen, toiminnanjohta-
ja Salla Luomanmäki 7.5. saakka, asiamies Minna Ahola
7.5. alkaen

Läsnäolo-oikeus: koulutus- ja tutkimuspäällikkö Jouni
Röksi 27.1. alkaen (SMKJ)

Pasi Pesonen 15.10 saakka, Anna Pitkälä 15.10 al-
kaen (AOVA), varalla Vesa Engström 24.2 saakka, Elina
Havu 24.2. alkaen (AOVA)

Sihteerit: koulutuspolitiittinen asiamies Simo Pöyhönen,
työvoimapolitiittinen asiamies Heikki Taulu

Sosiaalipolitiittinen toimikunta

Puheenjohtaja: varatoiminnanjohtaja Risto Ihalainen

Varsinaiset jäsenet: johtava lakimies Kati Hallikainen,
asiamies Anu Aspila 7.5 saakka, työsuhdelakimies Sofie
Nygård 7.5. alkaen, asiamies Johanna Hämäläinen, vara-

toiminnanjohtaja Risto Ihalainen, työmarkkina-asiamies Kai Kullaa, palkkaussihteeri Marjatta Pitkänen, apulaisosastopäällikkö Markku Poutala 15.10 saakka, työmarkkina-asiamies Eija Mali 15.10. alkaen, asiamies Nuutti Pursiainen, kehittämisspäällikkö Tero Ristimäki 24.2 saakka, erityisasiantuntija Päivi Mäkinen 24.2. alkaen, neuvottelujohtaja Yrjö Taivainen, asiamies Tuuli Vänskä 10.3. saakka, asiamies Mia Weckman 10.3. alkaen

Varajäsenet: johtaja Ari Kiiras 7.5. saakka, työsuhdelakimies Hanne Salonen 7.5. alkaen, lakimies Seppo Rautainen, työsuhdelakimies Sanna Knuuti, Marjatta Peurala, työmarkkina-asiamies Kristiina Tuhkiainen, erityisasiantuntija Seija Mutikainen, työmarkkina-asiamies Nina Lahtinen, lakimies Tommi Rainerma, erityisasiantuntija Mervi Tolonen, yksikönjohtaja Ralf Forsén, järjestösihteeri Eva Tilander

Läsnäolo-oikeus: toiminnanjohtaja Vesa Jussila 27.1. alkaen (SMKJ)

Mirva Sihvonen 24.2. saakka, Tanja Haapasalo 24.2. alkaen (AOVA),

varalla Maria Saarikoski 24.2. saakka, Kirsi Nurme 24.2. alkaen (AOVA)

Sihteerit: lakimies Paula Ilveskivi, lakimies Jarmo Pätäri

Työelämän toimikunta

Puheenjohtaja: neuvottelujohtaja Yrjö Taivainen

Varsinaiset jäsenet: yksikönjohtaja Ralf Forsén, edunvalvontajohtaja Markku Kojo, lakimies Helena Lamponen, toiminnanjohtaja asiamies Suvi Liikanen, työmarkkina-asiamies Erkki Mustonen, työmarkkinalakimies Hanna Lehtimäki 14.4. saakka, työmarkkinalakimies Kaisu Ahvola 14.4. alkaen, työelämäasiamies Marjatta Pitkänen, asiamies Lotta Savinko, neuvottelujohtaja Yrjö Taivainen, johtava lakimies Paula Tuomola, asiamies Taru Turunen

Varajäsenet: asiamies Jan Degerlund, toiminnanjohtaja Mika Leppinen, neuvottelupäällikkö Mika Varjonen, puheenjohtaja Tuula Natunen, työmarkkina-asiamies Kristiina Tuhkiainen, lakimies Heikki Meskanen, työmarkkina-asiamies Nina Lahtinen, työsuhdelakimies Anna Lavikkala, toimialajohtaja Jari Järvi, neuvottelupäällikkö Antero Lahikainen, lakimies Petri Toiviainen

Läsnäolo-oikeus: yhteyspäällikkö Tuulikki Vainio 27.1. alkaen (SMKJ)

Ulla-Mari Pasala 24.2. saakka, Kari Hankia 24.2. alkaen (AOVA), varalla Juha-Pekka Onnela 24.2. saakka, Pasi

Pesonen 24.2. alkaen 15.10 saakka, Anna Pitkäkoski 15.10. alkaen (AOVA)

Sihteeri: lakimies Maria Löfgren

Elinkeinopoliittinen toimikunta

Puheenjohtaja: toimitusjohtaja Katrina Harjuhahto-Madetoja

Varsinaiset jäsenet: palvelupäällikkö Meli Eriksson, toimitusjohtaja Katrina Harjuhahto-Madetoja, teollisuus- ja koulutuspoliittinen asiamies Heidi Husari, erityisasiantuntija Hannele Louhelainen, toiminnanjohtaja Jari Leh-to, erityisasiantuntija Tuovi Manninen, työsuhdemasiamies Sirpa Pasula 7.5. saakka, pääsihteeri Paula Huotelin 7.5. alkaen, yksikönjohtaja Pekka Pellinen, toiminnanjohtaja Matti Pöyry, työmarkkina-asiamies Riikka Sipilä 14.4. saakka, lakimies Tuire Torvela 14.4. alkaen, toiminnanjohtaja Jyrki Wallin

Varajäsenet: viestintäpäällikkö Anu Vääätäjä, tutkimuspäällikkö Juha Oksanen, asiamies Tomi Seppä, erityisasiantuntija Merja Laamo, varatoiminnanjohtaja Anja Eerola, kehittämisspäällikkö Olli Luukkainen, verkshhetsledare Erik Karlberg, asiamies Martti Kivioja, lakimies Kati Lehtonen, Marjatta Peurala 27.1. saakka, järjestöpäällikkö Minna Holm 27.1 alkaen, järjestöpäällikkö Jukka Sippola

Läsnäolo-oikeus: Matti Mononen (AYJ), asianajaja Timo Salminen (AYJ), puheenjohtaja Keijo Houhala (JSJ), toiminnanjohtaja Vesa Jussila 27.1. alkaen (SMKJ) Heikki Siljamäki 24.2. saakka, Eero Bläfield 24.2. alkaen (AOVA), varalla Pasi Pesonen 24.2. saakka, Kari Hankia 24.2. alkaen (AOVA)

Sihteeri: elinkeinopoliittinen asiamies Mats Nyman

Ammatinharjoittajien ja yrittäjien jaosto

Puheenjohtaja: insinööri Matti Mononen

Varsinaiset jäsenet: Timo Alatalo, Heli Isohookana, yksityissektorin asiamies Iivari Järvinen, lakimies Heikki Kuusela, lakimies Kati Lehtonen, Matti Mononen, puheenjohtaja Outi Mäki, arkkitehti Sari Nieminen, yksikönjohtaja Pekka Pellinen, pääsihteeri Riitta Saikkonen-Heinonen, asianajaja Timo Salminen, lakimies Tuire Torvela

Varajäsenet: lakimies Anneli Nieminen, työsuhdelakimies Riku Salokannel, eläinlääkäri Maarit Luukkainen-Soilu, lakimies Pirjo Koivisto, lakimies Esa Schön, insinööri

Timo Auvinen, Eija Yli-Viikari, lakimies Satu Tähkää, puheenjohtaja Tuomo Tikkanen, asiamies Taru Turunen, Merja Isotalo

Läsnäolo-oikeus: puheenjohtaja Jarmo Hyvärinen 27.1. alkaen (SMKJ)

Sihtööri: elinkeinopoliittinen asiamies Mats Nyman

Akavan julkisen sektorin jaosto

Puheenjohtaja: puheenjohtaja Keijo Houhala

Varsinaiset jäsenet: puheenjohtaja Keijo Houhala, arkkitehti Heini Korpelainen, lakimies Kati Lehtonen, puheenjohtaja Outi Mäki, lakimies Anneli Nieminen, puheenjohtaja Tuomo Tikkanen, erityisasiantuntija Mervi Tolonen, Arja Kivi, varapuheenjohtaja Aulis Huikko

Varajäsenet: toimialajohtaja Jari Järvi, lakimies Esa Schön, Eija Yli-Viikari, asiamies Mari Raininko, pääsihteeri Riitta Saikkonen-Heinonen, puheenjohtaja Tero Ristimäki

Sihtööri: elinkeinopoliittinen asiamies Mats Nyman

Akavan opiskelijavaltuuskunta AOVA

Vuonna 2009 Akavan opiskelijavaltuuskunta AOVAssa toimivat

Puheenjohtaja: Tuomas Meriniemi

Sihtööri: opiskelija-asiamies Maria Ranta

Agronomiliitto

Veera Alanen, varalla Nea Leinonen Akavan Erityisalat
Ahola Minna, varalla Mikko Lehtonen

Akavan kirkolliset ammattiliitot

Veera Heino, varalla Vesa Engström

Diakoniatyöntekijöiden Liitto

Heli Tenhunen, varalla Sanna Laaksonen

Driftingenjöröförbundet i Finland

Jonas Rautelius, varalla Emil Raappana

Luonnontieteiden akateemisten liitto

Hannu Jaakkola, varalla Matti Tammi

Metsänhoitajaliitto

Satu Leppänen, varalla Johanna Haapala

Myynnin ja markkinoinnin ammattilaiset SMKJ

Antti Rantakokko, varalla Jussi Nikamaa

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Susanna Huuskonen, Gretel Ruuskanen, Kaisa Viitanen,
Pasi Pesonen, Risto-Matti Alanko, Minna Oksa, Iina

Myllymäki, Anna Pitkääkoski, varalla Elisabet Kokkonen,
Anna-Maria Fischer

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö
Talentia

Kirsi Nurme, varalla Jenni Ruotsalainen

Suomen Ekonomiliitto

Tanja Haapasalo, Katariina Kyckling, Lauri Vaisto,
Ilkka Meriläinen, varalla Viivi Haonperä

Suomen Eläinlääkäriliitto

Tomas Häggvik, varalla Maria Polso

Suomen Farmasialiitto

Ulla Niskala, varalla Anna Grigs

Suomen Hammaslääkäriliitto

Maiju Welling, varalla Antti Koskenranta

Suomen Lakimiesliitto

Eero Blåfield, varalla Kiti Karvinen

Suomen Lääkäriliitto

Reija Fagerholm, varalla Marie Måsabacka

Suomen Psykologiliitto

Teemu Pauha, varalla Jarno Tuominen

Suomen Puheterapeuttiliitto

Elsa Horila

Suomen Valtiotieteilijöiden Liitto

Elina Havu, varalla Milla Sinnemäki

Tekniikan Akateemisten Liitto TEK

Leeni Knight, Tuomas Telkkä, Tuomas Meriniemi,
Kari Hankia, varalla Ville Luotonen

Terveystieteiden akateemiset johtajat ja asiantuntijat
TAJA

Eva Tilander

Tieteentekijöiden liitto

Jani Koskela

Tradenomiliitto

Tomi Heinilä, Sini Hokkanen, Ville Kovero,
Simo Tantt, varalla Veikka Kuusisto

Upseeriliitto

Mikko Salminen, varalla Henry Rautio

Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto

Tero Toivonen, varalla Teemu Halttunen

Akavan aluetoimikunnat

Kauden 2007–2009 aluetoimikunnat ja niiden puheenjohtajat ovat:

Akava Uusimaa

Puheenjohtaja Jarmo Hietanen, Suomen Ekonomiliitto

Akava Varsinais-Suomi

Puheenjohtaja Eero Kuparinen, Tieteentekijöiden liitto
varapuheenjohtaja Ulla Knifssund,
Suomen Ekonomiliitto

Akava Satakunta

Puheenjohtaja Paavo Valtanen,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
varapuheenjohtaja Ari Anttila,
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK

Akava Häme

Puheenjohtaja Markku Pelkkikangas,
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK
varapuheenjohtaja Kirsti Suoranta,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Akava Pirkanmaa

Puheenjohtaja Hanna Ahonen,
Suomen Valtiotieteilijöiden liitto SVAL
varapuheenjohtaja Kalle Ohma,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Akava Kaakkois-Suomi

Puheenjohtaja Erkki Vallenius,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
varapuheenjohtaja Matti Palmqvist,
Uusi Insinööriliitto UIL

Akava Etelä-Savo

Puheenjohtaja Esa Tuupanen,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
varapuheenjohtaja Anne Gustafsson-Pesonen,
Suomen Valtiotieteilijöiden Liitto SVAL

Akava Pohjois-Savo

Puheenjohtaja Timo Auvinen,
Uusi Insinööriliitto UIL
varapuheenjohtaja Tapio Vainio,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Akava Pohjois-Karjala

Puheenjohtaja Hannu Laukkanen, Metsänhoitajaliitto
varapuheenjohtaja Pentti Jormanainen, Akavan Erityis-
alat

Akava Keski-Suomi

Puheenjohtaja Tuula Peltonen,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
varapuheenjohtaja Tapio Peltomäki, Yksityisalojen Esi-
miehet ja asiantuntijat YTY

Akava Pohjanmaa

Puheenjohtaja Jouko Nurmi, Suomen Lakimiesliitto
varapuheenjohtaja Christina Gustafsson,
Tieteentekijöiden liitto

Akava Pohjois-Pohjanmaa

Puheenjohtaja Anu-Leena Arola,
Uusi Insinööriliitto UIL
varapuheenjohtaja Katariina Kattelus,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Akava Lappi

Puheenjohtaja Tellervo Alanära,
Uusi Insinööriliitto UIL
varapuheenjohtaja Leena Suopajarvi,
Tieteentekijöiden liitto

Akava Kainuu

Puheenjohtaja Esko Pääskylä, Akavan Erityisalat
varapuheenjohtaja Helena Kahl,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Akava Etelä-Pohjanmaa

Puheenjohtaja Seppo Pihlaja, Uusi Insinööriliitto UIL
varapuheenjohtaja Katriina Honkala,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Akavan antamat lausunnot

8.1.2009 maa- ja metsätalousministeriö
Maaseutupoliitisesta kokonaisuohjelmasta 2009 –2013

9.1.2009 sosiaali- ja terveysministeriö
Luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kunnan kuu-
lumisesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-
alueeseen

20.1.2009 sosiaali- ja terveysministeriö
Haittaluokituksen tarkistamistyöryhmän raportista.

30.1.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Ehdotuksesta yritysten hallinnollisen taakan vähentä-
misohjelmaksi

2.2.2009 viestintävirasto
Huomattavaa markkinavoimaa koskevasta päätösluon-
noksesta koskien kiinteään verkkoon pääsyn tukku-
markkinaa tehtyjen muutosten osalta

- 2.2.2009 opetusministeriö
Korkeakoulujen aikuiskoulutuksen nykytilasta ja kehittämiskohteista
- 9.2.2009 puolustusministeriö
Asevelvollisuuslain, puolustusvoimista annetun lain sekä vapaaehtoista maanpuolustusta koskevien lakien täytäntönnäpön ja toimivuuden arvioinnista
- 16.2.2009 verohallitus
Verohallituksen työmatkakustannusten verotusta koskevasta ohjeluonnoksesta
- 17.2.2009 opetusministeriö
Selvitys tekijänoikeusolettaman sisällyttämisestä tekijänoikeuslakiin
- 24.2.2009 viestintävirasto
Tukkutason laajakaistapalvelujen markkinaa koskevaan HMV-päätösluonnokseen tehdyistä muutoksista
- 26.2.2009 valtiovarainministeriö
Lausunto koskien hallituksen esitystä työpanokseen perustuvan osingon verotuksesta
- 26.2.2009 valtiovarainministeriö
Aluehallinnon uudistamishankkeen HE-luonnoksesta ja luonnoksesta laiksi ympäristölupa-asioiden valmisteluun ja ratkaisemiseen liittyvästä menettelystä aluehallintovierastossa
- 3.3.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
IPR-strategiasta
- 20.3.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Aluehallintoryhmän loppuraportista
- 1.4.2009 sosiaali- ja terveysministeriö
Lausunto julkisissa tiloissa tapahtuvan yksityisen terveydenhuollon korvaamista selvittäneen työryhmän muistiosta
- 14.4.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Kilpailulaki 2010 -työryhmän mietinnöstä
- 17.4.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Laista energiayhtiöiden energiatehokkuuspalveluista
- 4.5.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Ehdotuksesta tuulivoiman syöttötariffiksi
- 5.5.2009 puolustusministeriö
Lausunto luonnoksesta HE laeiksi asevelvollisuuslain sekä naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain 2 ja 4 §:n muuttamisesta.
- 8.6.2009 valtiovarainministeriö
Hallituksen esityksestä pitkäaikaissäätämisen verotuksen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi
- 8.6.2009 valtiovarainministeriö
Luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi sidotusta pitkäaikaissäätämisestä
- 12.6.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Fennovoima Oy:n sekä Fortum Power and Heat Oy:n uuden ydinvoimalaitosyksikön rakentamista koskevista periaatepäätöshakemuksista sekä Posiva Oy:n laajentamishankkeen periaatepäätöshakemuksesta
- 18.6.2009 oikeusministeriö
Julkisten hankintojen oikeussuojakeinojen muuttamista koskevasta välimietinnöstä
- 26.6.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Alueiden kehittämislain uudistamisesta
- 10.8.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007 kansallisten kynnysarvojen kaksinkertaistaminen) 15 §:n muuttamisesta
- 17.8.2009 valtiovarainministeriö
Osakeyhtiön varojenjaon verotuksesta
- 18.8.2009 valtiovarainministeriö
Hallituksen esityksestä verohallintolaiksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi
- 31.8.2009 viestintävirasto
Huomattavaa markkinavoimaa koskevasta päätösluonnoksesta koskien kiinteiden yhteyksien paikallisosien tukkuarvokinaa
- 9.9.2009 opetusministeriö
Yliopistolain ja siihen liittyvän lainsäädännön kokonaisuudistuksesta
- 14.9.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisesta työvoimapalvelusta
- 5.10.2009 valtiovarainministeriö
Iindeksiehdon käytöstä annetun lain mahdollisesta jatkamisesta
- 12.10.2009 verohallitus
Vuoden 2010 ennakkoverotuksessa käytettävistä tuloista ja vähennyksistä
- 13.10.2009 opetusministeriö
Työryhmän esityksestä tutkintojen ja muun osaamisen kansalliseksi viitekehyykeksi
- 16.10.2009 opetusministeriö
Opetusministeriön työryhmän esityksestä koskien eri tekijöistä johtuvaa soveltumattomuutta
- 23.10.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Henkilöstörahas-tolain muutostarpeita selvittävän työryhmän muistiosta
- 27.10.2009 työ- ja elinkeinoministeriö
Syöttötariffityöryhmän loppuraportista
- 6.11.2009 verohallitus
Verohallituksen päätöksestä matkakuluvähennysten määrästä vuodelta 2009 toimitettavassa verotuksessa

9.11.2009 liikenne- ja viestintäministeriö
LVM:n esitys laiksi viestintämarkkinalain, televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain, radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain sekä viestintämarkkinalain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulo-säännöksen muuttamisesta

16.11.2009 oikeusministeriö
Vakuutusosoikeuden kehittämistyöryhmän mietinnöstä
OM 2009:10

16.11.2009 oikeusministeriö
Suojaamattoman langattoman Internet-lähiverkon (WLAN) käytön rikosoikeudellisista kysymyksistä

23.11.2009 verohallitus
Luonnos verohallinnon päätökseksi vuodelta 2010 toi-mitettavassa verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista

26.11.2009 valtiovarainministeriö
Hallituksen esityksestä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta

26.11.2009 oikeusministeriö Kansallisen ihmisoikeus-instituution perustamisesta

7.12.2009 opetusministeriö
Hallituksen esityksestä tekijänoikeuslain muuttamisesta,
luonnos 30.10.2009

Vuonna 2009 myönnetyt Akavan ansiomerkit

Hopeinen ansiomerkki

Myönnetty Akavan hallituksessa 14.4.2009

Rantala Eeva	Tieteentekijöiden liitto
Ristimäki Tero	Talentia
Töyrylä Veli-Matti	Suomen Ekonomiliitto

Pronssinen ansiomerkki hopeisin lehvin

Myönnetty järjestötoimikunnassa 18.3.2009

Ginström Seija	Suomen Lääkäriliitto
Haavisto Jussi	Uusi Insinööriliitto UIL
Holmberg Harri	Uusi Insinööriliitto UIL
Huoso Risto	Uusi Insinööriliitto UIL
Hyrkäs Anja	KTK Tekniikan Asiantuntijat
Hämäläinen Veikko	Uusi Insinööriliitto UIL
Jormalainen Kaarlo	Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Junttila Leena	Suomen Farmasialiitto

KetoTellervo	Tieteentekijöiden liitto
Kiviniemi Marjatta	Suomen Farmasialiitto
Korhonen Anne-Mari	KTK Tekniikan Asiantuntijat
Koskinen Jyrki	Uusi Insinööriliitto UIL
Leinonen Seppo	Metsänhoitajaliitto
Leiro Jarkko	Tieteentekijöiden liitto
Leppänen Matti	Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Makkonen Pekka	Uusi Insinööriliitto UIL
Marjamäki Arto	Suomen Hammaslääkäriliitto-
Mattila Lea	Tekniikan Akateemisten Liitto TEK
Mattila Pertti	Uusi Insinööriliitto UIL
Nurminen Erik	Uusi Insinööriliitto UIL
Ollila Matti	Uusi Insinööriliitto UIL
Pajari Eija	Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Plit Pauli	Suomen Hammaslääkäriliitto
Pyöriä Aino	Akavan Erityisalat
Risku Markku	Uusi Insinööriliitto UIL
Saani-lahti Kimmo	Uusi Insinööriliitto UIL
Saarela Sirkku	Suomen Farmasialiitto
Salopino Erkki	KTK Tekniikan Asiantuntijat
Tanskanen Katja	Suomen Farmasialiitto
Toivanen Tapio	Suomen Lääkäriliitto
Tolvanen Juhani	Uusi Insinööriliitto UIL
Tuimala Aili	Metsänhoitajaliitto
Wessman Arto	Uusi Insinööriliitto UIL
Väliverronen Pauli	Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Ählgren Rainer	Suomen Hammaslääkäriliitto

Pronssinen ansiomerkki

Myönnetty järjestötoimikunnassa 18.3.2009

Aapakari Markku	Suomen Ekonomiliitto
Alhainen Jarmo	Talentia
Arpalahti Pentti	Tekniikan Akateemisten Liitto TEK
Hakulinen Auli	Suomen Lääkäriliitto
Hallikainen Tarja	Talentia
Hannula Riitta	Akavan Erityisalat
Harsia Päivi	Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Heikkola Lisbeth	Suomen Hammaslääkäriliitto
Isomäki Arto	Uusi Insinööriliitto UIL
Janhonen Hannu	Talentia
Jääskeläinen Arja	Suomen Hammaslääkäriliitto
Jääskeläinen Leena	Suomen Hammaslääkäriliitto

Kahl Helena	Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Kujala Kirsi	KTK Tekniikan Asiantuntijat
Laurila Sirpa	Suomen Hammaslääkäriliitto
Léman Arto	Uusi Insinööriliitto UIL
Lind Karl-Erik	Uusi Insinööriliitto UIL
Mononen Matti	Uusi Insinööriliitto UIL
Muhli Kari	Suomen Ekonomiliitto
Niemelä Aila	Talentia
Nieminen Petri	Tekniikan Akateemisten Liitto TEK
Palhoma Terttu	Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
Palovaara Matti	Uusi Insinööriliitto UIL
Peltola Maija	Tieteentekijöiden liitto
Puusaari Kari	Suomen Lääkäriliitto
Rajahonka Marja	Suomen Hammaslääkäriliitto
Rantanen Sari	KTK Tekniikan Asiantuntijat
Raunio Matti	Suomen Lääkäriliitto
Ritvanen Unto	Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL
Räisänen Ilkka	Uusi Insinööriliitto UIL
Siivola Mari	Suomen Arkkitehtiliitto
Smeds John	Tieteentekijöiden liitto'
Sävelä Matti	Suomen Lääkäriliitto
Sääskilahti Susanna	Akavan Erityisalat
Teikari-Myyrä Tarja	Suomen Lääkäriliitto
Tuorila Sirkka	Talentia
Uotila Esa	Metsänhoitajaliitto
Valenius Johanna	Tieteentekijöiden liitto
Virtanen Henri	Tieteentekijöiden liitto
Väisänen Anneli	Suomen Hammaslääkäriliitto

Akavan jäsenjärjestöt 31.12.2009

Agronomiliitto	5 800
Akavan Erityisalat	24 426
Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI	5 557
Akavan Yleinen Ryhmä AYR	849
Diakoniatyöntekijöiden Liitto DTL	1 851
Driftingenjöröförbundet i Finland	3 118
Kirkon Nuorisotyöntekijät KNT	958
KTK Tekniikan asiantuntijat	10 088
Luonnontieteiden Akateemisten Liitto LAL	7 297
Metsänhoitajaliitto	2 629
Myynnin ja markkinoinnin ammattilaiset SMKJ	26 703
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ	120 011
Professoriliitto	2 319
Päällystöliitto	4 761
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia	21 029
Suomen Arkkitehtiliitto SAFA	2 791
Suomen Ekonomiliitto SEFE	46 744
Suomen Eläinlääkäriliitto	2 171
Suomen Farmasialiitto	8 702
Suomen Hammaslääkäriliitto	6 571
Suomen Lakimiesliitto	15 373
Suomen Lääkäriliitto	22 568
Suomen Psykologiliitto	5 967
Suomen Puheterapeuttiliitto	1 255
Suomen Työterveyshoitajaliitto	1 902
Suomen Valtiotieteilijöiden Liitto SVAL	10 445
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK	72 538
Terveystieteiden akateemiset johtajat ja asiantuntijat	977
Tieteentekijöiden Liitto	6 745
Tradenomiliitto TRAL	24 757
Upseeriliitto	5 747
Uusi Insinööriliitto UIL	61 525
Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL	4 387
YTY & Valmentajat	8 123
Yhteensä	546 684

AKAVA

Rautatieläisenkatu 6

00520 Helsinki

puh. 020 7489 400

faksi 09 142 595

www.akava.fi